

ČÍSLO 4, ROČNÍK 1994

Jan Pavel II.:

TADY JE OPRAVDU ZAPOTŘEBÍ PŘEDEVŠÍM VELKÉ SPOLEČNÉ MODLITBY

Príval "Jobových zvěstí" z bojišť a ohnisek možných bojů vede u mnohých k pocitům bezmoci a beznaděje - a to je něco, čeho dnes nejméně potřebujeme a co je v rozporu s opravdovou vírou a nadějí. Náměstek Kristův chtěl tuto naději ve všech oživit a posílit, když poslal v říjnu do Sarajeva zároveň s delegací kard. Etchegaraye, nuncia Monterisiho a Mons. Périsseta ze Státního sekretariátu arcibiskupovi Vinko Puljicovi osobní poselství, ve kterém praví:

Uchovávám v živé paměti vzpo-mínku na zvláštní modlitební setkání v Assisi, kde jsme vyprošovali u Boha pro Evropu a zvláště pro Balkán velký dar míru. Prosby roz-hodně nezapadly nevyslyšeny. Do-sud však nedosáhly toho, aby byl z mnoha srdcí definitivně vypuzen odpor egoismu. Je třeba, aby propasti, vyhloubené nenávistí, byly zahrnuty láskou. Je proto záhodno v modlitbě vytrvat...

Bohužel jsme už víc než rok svědky děsivého růstu hrůzy: tisíce mrtvých na bojištích, ještě více obětí mezi civilisty, znásilněné ženy, utrápené děti, nesčetné zločiny, pohrdá-jící všemi etickými a humanitárními normami. A k tomu devastace všeho druhu: znesvěcené kostely a mešity, umělecké památky a kulturní centra srovnaná se zemí, zbořené nemoc-nice, kliniky a byty.

Mezinárodní společenství, církve, nemohou mlčet k takovým poblouz-něním, žalujícím lidské svědomí: "Co jsi udělal se svým bratrem?" (Gn 4,10)

Římský biskup, co se jeho týká, od začátku konfliktu neustále vyzý-val všechny strany k odvaze k míru a podporoval úsilí mezinárodního společenství k nastolení míru a k pomoci obětem konfliktu... Nemo-hu opomenout společné úsilí těch, jimž Kristus svěřil "svůj pokoj" na zemi.

Vzhledem k slovu Božského Mis-tra nelze se neptat: Děláme dost pro tento mír? Modlíme se společně dostatečně? **Zde je opravdu přede-vším zapotřebí velké společné modlitby**, aby "tam, kde se rozmohl hřích, rozlila se milost" (Řím 5,20). Mír je milost, Boží dar: s ním je tře-ba neúnavně spolupracovat...

Na území bývalé Jugoslávie žijí národy se starodávnou tradicí a kul-turou: jsou zde křesťané, jak katolíci tak pravoslavní, jsou zde muslimové, židé. **Rozdíly**, které mezi nimi exis-tují, **nemohou podněcovat k nená-visti nebo mstě, ale k vzájemné-mu obohacování. Minulost podala důkaz, že vztahy dobrého soused-ství jsou možné.** Tyto vztahy byly podporovány živým smyslem pro vlastenectví, což dával najevo každý občan, vzdor různému náboženské-mu vyznání se hlásil k nerozdílné části téhož národa. Vlastenectví je vskutku pravá a správná láska k vlastní identitě, jakožto členu urči-tého národního společenství. Negací vlastenectví je nacionalismus: jako vlastenectví v lásce k tomu, co je vlastní, cíť i to, co je cizí, tak nacio-nalismus pohrdá vším, co vlastní není. Pokud se mu nepodaří zničit to, co je cizí, snaží se toho zmocnit.

Naše modlitba za mír na Balkáně se musí dnes soustředit na tuto nej-hlubší dimenzi konfliktu, která sídlí v lidském srdci. Ze srdce pramení city nenávisti, pomsty, násilí, jež předcházejí válečným akcím. Pros-me vroucně Pána za proměnu srdcí, za potlačení nenávisti, za respek-tování lidských a národních práv...

Dějiny nám říkají, že autentické lidské hodnoty mohou být dočasně pošlapány, nakonec však zvítězí: do-bro má nad zlem konečnou pře-vahu, láska nad nenávistí, moudrost nad šílenstvím konfliktů.

Odporujeme vznešenou a nalé-havou záležitost Kristově Matce, Královně míru. K ní se obracejme při modlitbě svatého růžence... a na-léhavě prosme, aby se mezi ty náro-dy, tolik zkoušené, vrátila konečně radost z obnovené dohody pro činnou svornost a pokoj.

Vzývejme o pomoc všechny svaté, kteří zvláště přispěli k dějinám spá-sy mezi Balkánci: svaté bratry Cyri-la a Metoděje, apoštoly slovanských národů, svatého Sávu, otce srbské pravoslavné církve, svatého Nikolu Tavelice a blahosl. Augustina Kažo-tice, uctívané církví v Chorvatsku, a nám blízké četné mučedníky, kteří v celé střední Evropě osvědčili svou věrnost Kristu v pronásledování za nedávné ateistické diktatury.

Přes velké nesnáze v nynější do-bě neztrácíme důvěru v člověka, protože skládáme svou důvěru na Boha, který "tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna" (Jan 3,16), Ježíše Krista, našeho Pána, "který učinil ze dvou národů jeden a zbořil dělící zeď, jež byla mezi nimi"(Ef 2,14). On je "naším pokojem" (tamtéž).

Jak jsme vás informovali v minulém čísle (a dnes podrobně na str. 3), vyzval Sv. Otec k celosvětovému dni modlitby a postu za mír v Bosně a Hercegovině.

Naši biskupové výzvu přijali a prohlásili pátek 21. ledna za den po-stu a neděli 23. ledna za den modli-teb na tento úmysl Sv. Otce.

J E Ž Í Š , Ž I V O T N A Š Í D U Š E - M O D L I T B A P A P E Ž E L V A X I I I .

Ježíši v Nejsvětější svátosti, tak osamělý, tak velice pokorný, opuštěný, zapomenutý a zanedbávaný! Ty jsi od lidí tak ha-nobený, zneuznávaný, ač miluješ naše srdce a ucházíš se o naši lásku. Ty tady trpělivě čekáš a chceš nás vyslyšet. Je tvým přáním, abychom tě volali, abychom k tobě přicházeli a klaněli se ti. Jsi pramen vši milosti. Jsi tak tichý, a přece k nám mluvíš, aby-chom poznali tvou lásku.

Ježíši, obětí Beránku, chtěl bych tě potěšit; spojuji se s tebou, chtěl bych docela zapomenout na sebe a myslet jen na tebe. Jen od tebe jediného bych chtěl být po-chopen a milován.

Ó můj Ježíši, chci mlčet a po-slouchat jen tebe. Sám sebe se chci vzdát, abych se ztratil zcela v tobě, ať ve mně žiješ jedině ty sám. Dej, abych byl čistý a abych ti daroval silnější, pravou lásku. Nechci na tebe již déle čekat: při-jmi mě a daruj mě sobě. Tobě za-svěcuji celou svou bytost, dávám ti svého ducha, abys ho osvítíš; své srdce, abys je řídil; svou vůli, aby náležela jen tobě; svou bídu, abys ji zmírnil; své hříchy, abys je zničil; svou duši a své tělo, abys je živil.

Ježíši v Nejsvětější svátosti, prosím tě, buď životem mé duše. Nechci už žít sám, ať ve mně žiješ ty sám. Amen.

Myšlenka na neděli

Jak velmi bych tě musel kritizo-vat, církev - a jak moc tě miluji! Trpím tebou - a přece ti děkuji za nekonečně mnoho. Někdy si přeji tvůj zánik, - a přece tě tak nutně potřebuji. Přechasto jsem se nad te-bou pohoršoval, ale ty jsi též ta, která mi ukazuje cestu ke svatosti!

Nezažil jsem ve světě nic tako-vého, co by bylo tolik naplněno tmou, kompromisem a klamem, ale také nic čistšího, v e l k o m y s l n ě j š í h o a k r á s n ě j š í h o ! Jak často jsem se připravoval, že zavřu před tebou své dveře, a jak často jsem se modlil, abych jednou mohl umírat v tvém klíně. Opravdu se tě nemohu zbavit. Jsem tvou součástí, aniž bych s tebou byl zcela identický.

Kromě toho: k a m b y c h m ě l j í t ?

Měl bych snad založit novou církev?

Tam by přece docházelo ke stej-ným chybám, neboť bych přinášel sám sebe se všemi svými chybami. Pak by i nová církev byla mou církví a již ne církví Kristovou.

Vím, že nejsem o nic lepší než ostatní.

Nedávno mi psal jeden z mých přátel: "Opouštím církev, protože není věrohodná...!" To mi bylo moc líto. Asi ten přítel se považuje za lepšího a věrohodnějšího.

Nikdo z nás však není věrohodný, pokud žije na této zemi. Věrohod-nost nepochází od člověka, ale jedi-ně od Boha, od Krista. Od člověka pochází jedině slabost - a v nej-lepším případě vůle udělat něco do-brého s neviditelnou silou viditelné církve. Církev je pro věřící v Krista proto věrohodná, protože je plností Kristovou.

V prvé řadě není věrohodnější ne-bo nevěrohodnější pro určité jednání papežů nebo křesťanů nebo jejich politických názorů. Je věrohodná protože - ačkoliv její personál páchá již dva tisíce let hříchy - si dosud natolik zachovala víru, že dnes ráno jeden z jejích kněží vyslovil nad chlebem slova: "Toto je mé tělo..." a tím mě spojil s mým Pánem a Mi-strem Ježíšem.

Je věrohodná, protože navzdory mnoha bojům trvajícím po staletí, rozkolům a pokušením, ano, i na-vzdory nám samotným, jsme stále zůstali ještě živým tělem, společen-stvím modlitby a milosti, pro které platí slova Kristova: "Brány pekelné ji nepřemohou." Slova, která ještě dnes vnímáme jako dramatickou skutečnost a pravé zakotvení.

Ne, já bych neopustil církev, abych založil novou. To by byla stav-ba nad skálou, která je ještě zdaleka slabší než ta, na které stojí naše cír-kev. K tomu ještě přistupuje, že jakost skály není vůbec směrodatná. Rozhodující je zaslíbení Kristovo, rozhodující je Duch svatý, který dá-vá té skále pevnost. Jen On dovede postavit církev z tak špatných kame-nů, jakými jsme my. Jen On nás může držet pohromadě, zatímco na-še bezmezná pýcha směřuje k tomu, abychom se rozpadli. A je ještě něco velkolepějšího. Duch svatý, sama láska Boží se nás dotýká a volá, abychom byli svatí, i když jsme hří-šníci a darebáci. Právě to činí Bůh. Právě to se děje v církvi. A kdo chce tomuto Kristovu dílu bránit tím, že někoho odhání ze shromáždění Bo-žího lidu, kdo se chce vypravit na cestu hledat jiné, "jistější" místo, riskuje, že ztratí Ducha svatého, protože Duch svatý udržuje život.

(Carlo Caretto - upravil -j-)

Patřím k církvi, která je stále živá a mladá. Její dílo vede beze strachu do budoucnosti. Musíme zase učinit církev láskyplnější a přitažlivější lidem, protože když přilnou ke Kristu, naleznou řád, pokoj a radost. **Papež Jan XXIII.**

S V A T Ý O T E C P R O T I N A C I O N A L I S M U

Ve svém novoročním poselství papež Jan Pavel II. varoval před nacionalismem, který z národů činí nepřátele. Tím se stává, že mír je neustále pošlapáván v bratrovražedných válkách, které nemají konce. Dále Sv. Otec poukázal na sociální nespravedlnost. "Mír je neustále zraňován nespravedlivým rozdílem mezi Severem a Jihem planety a útrapa-mi hluboké ekonomické krize, kte-rou trpí především slabší sociální vrstvy obyvatelstva...", řekl papež. Tato situace však není beznadějná. Připodobnil nový rok k "hrozivému a temnému horizontu, kterým proleskují paprsky světla".

PRAŽSKÝ ARCIBISKUP U P A P E Ž E

Sv. Otec Jan Pavel II. přijal v soukromé audienci pražského metropolitu mons. dr. Miloslava Vlka. Hovořil s ním o přípravách ka-nonizace bl. Jana Sarkandera. Český primas pozval Sv. Otce na pouť po stopách sv. Vojtěcha u pří-ležitosti tisíciletého výročí jeho smrti v r. 1997.

SV. OTEC:

M O D L I T B A A P Ů S T

Papež Jan Pavel II. ve svém po-selství k Roku rodiny 12. prosince řekl: "Tváří v tvář nadcházejícímu Roku rodiny chci zdůraznit, že tento úkol svěřuji především křesťanské rodině. Jak jsem napsal ve své apo-štolské exhortaci "Familiaris consor-tio", zvláště dnes je ona povolána, aby svědčila o smlouvě kněze Krista s ní skrze ustavičné vyzařování ra-dosti a naděje. Každá rodina je v jis-tém slova smyslu svatyní života, mí-stem přijetí, naděje a solidarity.

Když mluvím o vznešené roli ro-diny, jak bych mohl nemyslet s vel-kým znepokojením na tolik rodin-ných buněk rozbitých válkou v bý-valé Jugoslávii, kde nadále zuří válečný konflikt a není bohužel v do-hledu spravedlivé a čestné smíření. Když zapřisahám zodpovědné za osud těchto národů, aby dosáhli utišení zbraní a vyzývám mezinárod-ní organizace, aby se chopili účín-ných mírových jednání, chtěl bych v této souvislosti poprosit věřící ce-lého světa o modlitbu k Bohu za nedoceněný dar míru.

Musíme tak učinit a nepoddávat se znechucení. **Rovněž Týden mod-líteb za jednotu křesťanů ve dnech 18. - 25. ledna se musí stát pro katolíky i bratry jiných vyznání příležitostí k tomu, aby zůstali v duchovní blízkosti těžce zkoušeným národům Bosny a Her-cegoviny.**

Za tím účelem vyhlášuji 23. le-den zvláštním Dnem modlíteb za mír. Odsloužím tento den v Římě mši svatou. Již dnes **vyzývám celou církev, aby se v tomto se mnou sjednotila a zároveň aby podpoři-la tuto akci dopředu dnem postu.** Tuto výzvu adresuji všem věřícím a lidem dobré vůle."

M Y Š L E N K Y K R O K U R O D I N Y

Rodina má lidskou a božskou strukturu, protože je společenstvím lásky a základem lidské společnosti. Proto obnova našich rodin znamená ozdravení společnosti.

Konstituce "Světlo národů"

Dosud není zcela doceněna funkce rodiny - poskytovat životní jistotu a citové zázemí pro všechny její členy.

J. Dunovský

Bez rodiny se člověk chvěje zima v nekonečném vesmíru.

A. Maurois

Malé dítě nepředstavuje žádnou absolutní hodnotu. Je malé, slabé a bezmocné. Celá léta bude stát své rodiče peníze, krev a slzy. Ale v očích svých rodičů - a jedině jich - představuje hodnotu neocenitelnou. Mají je rádi tak jak je, přijímají jeho slabost i jeho nedostatky. Dítě roste a vzdoruje a věkem jen potud, pokud je milováno. Dokáže to, co se od něho čeká; a vždycky dokáže jen to, v čem jsme mu věřili, že toho bude schopno.

A. Ferrière

Kdykoliv je nám úzko, vracíme se ke svému dětství. E. Filla

Nebezpečí, že se dítě nebude zcela dobře a zdravě vyvíjet, vzniká tam, kde rodinné prostředí není z nějakého důvodu stále a citově vřelé. Z. Matějček

Rodina byla dnešním vývojem oloupena o dřívější roli - být základem státu.

K. Saller

Předejme dětem štafetu až přijde čas, tak jako nám otcové vtiskli do dlaní tu svoji. Snažme se ale, aby hořela tím nejjasnějším plamenem; nenechme je růst jako pláňata u cesty.

A. Ladová

Smyslem rodiny je vytváření domova lásky, dokonalé reciprocity.

J. Lacroix

Dítě touží po laskavém a jemném vedení, po pomoci při vstupu do života, i když je někdy spojena s rozčilováním a kázáním. Ale přichází od milujících rodičů.

J. Švejcar

Ú M Y S L Y M O D L I T B Y

A P O Š T O L Á T U

ÚNOR 1994 - ÚMYSL VŠEOBECNÝ

Aby světový den nemocných pomohl nalézt tvář trpícího a oslaveného Krista v našich nemocných.

Všechny tři únorové úmysly AM se týkají nemocných a 11. únor je vyhlášen Svatým Otcem jako jejich světový den. Věřící před tajemstvím bolesti a utrpení nepropadá ani stoické resignaci, ani beznadějnému fatalismu. Víra nám totiž v osobě Ježíše Krista, který se stal člověkem, nabízí klíč k tomuto tajemství a vrhá nové světlo na lidskou zkušenost bolesti. Neboť utrpení ve světle smrti a zmrtvýchvstání Ježíšova není jenom negativním zážitkem, ale má i pozitivní hodnotu a pohled na kříž dává člověku sílu.

Učedníci emauzští nechápou Ježíšovo utrpení, ba je jim i pohoršením. Teprve až jim Pán otevře oči, uvidí smysl Ježíšova kříže a srdce se jim rozhoří. Totéž můžeme pozorovat i u mnoha nemocných. Proto nemusíme být smutní, když utrpení je naším údělem. Víme, že je i vítězstvím. Bylo získáno Kristovým zmrtvýchvstáním. Ježíš ve mši sv. ani

nepracuje, ani nekáže, pouze se obětuje. V životě je možno vykonat mnoho věcí, říci mnoho slov, ale hlas bolesti má větší cenu než všechna slova.

Teilhard de Chardin napsal své starší sestře před vstupem do kláštera: "Díváš se na svůj kříž z opačné strany. Nesmíš vidět jen kříž, nýbrž Ježíše, který je na něm". A své sestře, která trávila život na vozíčku, napsal: "Markéto, má drahá sestro, ty jsi připoutána nehybně na své lůžko, pro-měnila temno světa v nejjasnější světlo, zatímco já jsem spěchal po dalekých mořích a zemích, abych pátral a bádala o tajemstvích stvoření. Řekni mi, Markéto, kdo z nás dvou v očích Božích zvolil lepší úděl?"

K.Rahner se modlí ke Kristu: "Náš život jsi učinil svým životem. Plynul stejně jako náš. I tvým životem se převalil strašný a neúprosný válec slepé přírody a prohnané lidské zloby... A když jsi vzhledl k svému Otci, hleděl jsi právě tak jako my k Bohu nevyzpytatelných cest a nepochopitelných úradků. Na věčné věky není žádné "proč", které by nám mohlo ozřejmit pohnutky této vůle, která mohla chtít i jiné a přece chtěla to, co je nám nepochopitelné... a tak i ty - jediný svobodný a bezhraničný, "stal jsi se tím, čím jsme my."

- h j -

ÚNOR 1994 - ÚMYSL NÁRODNÍ

Aby naše společnost měla porozumění pro solidaritu s ne-mocnými a zdravotně trvale postiženými lidmi a byla ji schopna prakticky uplatňovat.

ÚNOR 1994 - ÚMYSL MISIJNÍ

Aby se dostalo nemocným v rozvojových zemích - hlavně těm, kteří trpí nakažlivými chorobami a AIDS - v poslední fázi jejich života potřebné péče.

Maria ve světle víry

Na tomto místě budeme postup-ně zveřejňovat jednotlivé kapitoly publikace "Maria ve světle víry" s podtitulem "Maria v dějinách spá-sy", která vyšla se schválení biskup-ského ordinariátu ve Vídni v nakla-datelství "Růžencové křížové tažení za mír ve světě" péčí OFM v r. 1980 ve Vídni. Autorem publikace je prof. ThDr. Leo Scheffczyk, profesor teo-logie v Mnichově. Jednotlivé kapitoly mají tyto názvy:

1. Maria - nová Eva
2. Matka Páně - Matka Boží
3. Maria vždy panna
4. Počata bez poskvrny
5. Nanebevzatá
6. Maria předobraz církve
7. Maria stálá prostřednice všech milostí

Seznámení s touto stručnou ma-riologií je užitečné i z těchto důvodů: Při "sporech" o mariánská zjevení se projevuje neznalost základního ob-sahu víry, který se týká Matky Boží. A dále, pronikají k nám stále ve vět-ší míře různé sekty, které zpochyb-ňují a napadají mariánskou úctu.

Z úvodu této brožury citujeme:

Celá živá výstavba pokladu víry nebo dějinami procházející živý proud je podmíněn církevní tradicí. V ní je Písmo sv., které je od počátku hlavní knihou církve, rozvíjeno a předáváno. To se však neděje něja-kým mechanickým postupem, jako by se nezúčastněně předával dále nějaký neživý předmět nebo mrtvá věc. Předávání živé pravdy je samo o sobě živoucím děním, na němž je církev zúčastněna vší silou své víry, své živé zbožnosti, duchovní zkuše-nosti a teologického myšlení. Kde působí takové síly, tam se nutně, podobně jako při opakovaném čtení obsahově bohaté knihy, prohlubuje pochopení obsahu, roste poznání pravdy v jejím bohatém rozvětvení, tříbí se smysl pro souvislosti a před-stavuje se pravda jako zářící celek.

To je plodem církevní tradice roz-víjené s vírou. Ona znamená na jed-né straně věrné předávání nezfalšo-vaného původního slova a současně jeho obohacení prohloubenou vírou; ochranu originálu a současně jeho rozvinutí v životném vědomí víry. Tak se stává tradice současně "obra-nou i překonávající mocí" (M. Blon-del). Bez tradice by se stalo křesťan-ství strnulým knižním náboženstvím, které nebere vážně Ducha, který tuto literu oživuje k novému

pozná-ní. Živá víra se musí dále obohacovat o ty poznatky, o nichž Kristus říká ve své řeči na rozloučenou: "Jakmile on přijde, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy." To platí i pro mariologický obsah víry.

Mariánská dogmata, která vycházejí z Písma sv. je nutno vidět nikoliv jako osamocené a nezávisle stojící pravdy, nýbrž jako souvislost celého historického dění a předávání dějin spásy, v nichž mají dogmata charakter viditelných mezníků. Tak je možno poznat, že pravdy víry, a prá- vě ony týkající se P. Marie, nejsou svévolné akty nebo náhodná naří- zení církve z vůle papežů nýbrž vy- pučely samy jako plod trvalého života víry.

1. MARIA - NOVÁ EVA (Leo Szeffczyk)

Pro dnešní mariánské čtenáře může být rozčarováním, že v prvotní cír- kvi Matka Boží jako lidská osobnost a jako mimořádná ženská bytost ne-vystupovala do popředí tak jako v pozdějších dobách. Ani její indivi- duální vlastnosti a přednosti nebyly zpočátku výslovně zdůrazňovány. To mělo svůj zvláštní důvod v tom, že mladé křesťanství, zcela jinak než to dnešní, bylo silně osloveno náhlým novým zážitkem, který vyzařoval z Kristova zjevu a který zcela ovládl jeho srdce a mysl. Křesťané se tehdy cítili jako konečné "třetí pokolení", které po "pohanech" a "Židech" se stalo konečným nositelem Božích za-slíbení a současně vykonavatelem dějin, řízených Bohem. Proto byla všechna pozornost upřena na Kris- ta, a to tak, že i jeho osobnost a dílo se jevílo jako tětíva velkého dějin- ného luku, jako svorník uprostřed klenby. Byl druhým Adamem, který čin prvního Adama současně obrátil a jeho důsledky v přehojné míře pře- tvořil v dobro.

Přirozeně, ani při této velkolepé vizi nového Adama, který svým při- chodem přinesl "plnost času" (Gal 4,4), nechyběla myšlenka na "Ženu", která mu umožnila příchod na tento svět. Není to náhoda, že Pavel právě v té souvislosti, v níž mluví o "pl- nosti času", v němž se zjevil Kristus, zmiňuje se také o ženě, z níž se na-rodil nebo "stal člověkem". Když zde Pavel mluví o Ženě, chce tím říci ně- co významného, totiž že tato **Žena je jedinečným způsobem spojena s Kristovou osobností i Kristovým zjevením.**

V dopise Římanům rozvíjí Apoštol národů v biblické úvaze o spasitel- ském Božím plánu známou paralelu Adam - Kristus (Řím 5,12-21). Staví zde Krista jako protiobraz Adama, který přivedl na svět vinu a smrt, které pak Kristus přesvědčivým způsobem změnil na milost a život. Jistě, nic podobného Pavel neučinil, pokud jde o Marii. Nevytvořil žádnou paralelu mezi ženou, která po boku Adama spolupůsobila na vzniku vi- ny, a mezi Ženou, která stojí spolu s Kristem na straně spásy. Ale teo- logové zastávají odůvodněný názor, že paralela Adam - Kristus v souvis- losti se zdůrazněným vyzdvižením Ženy po boku Kristově může dát do- brý důvod k rozvinutí paralely Eva - Maria, kterou je možno vystopovat již v raném křesťanství.

Nejranější svědectví o polarizaci Evy a Marie nám nabízí filozof a mu- čedník sv. Justín (+ ? 165) ve svém dialogu s Židem Tryfonem. Odůvod- ňuje tuto paralelu tímto poukazem: *"My víme, že se stal člověkem skrze Pannu, aby byla vina odstraněna stejnou cestou, jakou ji had na po- čátku způsobil: neboť Eva, která byla neporušenou pannou, porodila vinu a smrt, když přijala slovo hadovo. Panna Maria byla naopak plna víry a radosti, když ji přinesl anděl ra- dostnou zvěst, že k ní přijde Duch Páně a zastíní ji moc Nejvyššího, proto také to svaté, co se z ní narodí, bude Syn Boží."* Přesvědčující síla této paralely vychází z myšlenky, že uskutečňování Božích plánů s člo- věkem se vyznačuje smysluplným řádem, souladem, který hluboce pů- sobí na člověka, a že dějiny řízené Bohem zjevují také Boží cílevo- most.

Boží záměr, který převládá v této shodě nebo paralele, vyzvedává ještě zřetelněji sv. Ireneus lyonský (+202), který měl skrze svého učitele sv. Polykarpa ze Smyrny ještě přímý kon- takt s duchovním bohatstvím apo- štola Jana, když hovoří o "proti- chůdnosti" činu Evy a činu Marie: *"A jako neposlušností jedné panny byl člověk přiveden k pádu, takže zemřel, tak získal člověk skrze Pan- nu, která uposlechla slovo Boží, opět život... Neboť bylo nutné a sprave- dlivé, aby při obnovení Adama se v Kristu spojilo smrtelné s nesmr- telným a tak bylo od něho přijato, a aby Eva - Maria se stala přímělkyní za pannu a zbavila moci panenskou neposlušnost panenskou posluš- ností."* (Dem. evang. 33) Ve svém nejvýznamnějším spisu **"Proti bludným naukám"** prohlásil ještě výstižněji: *"Proto byla Maria shle- dána jako poslušná Panna ... Eva, ještě jako panna, neuposlechla... Jako tato se stala pro sebe i pro lidský rod příčinou smrti ... tak se stala Maria pro sebe a pro celý lidský rod příčinou spásy. V Marii našla cesta, kterou nastoupila Eva, svůj obrat"* (Proti bludným naukám 3,22). V západní oblasti dává Ter- tulian stejnému obsahu ještě vý- razněji vyjádření, když říká: *"Bůh přijal člověka zpět stejným způso- bem. K Evě, ještě panně, se připlížil slovo, aby to, co bylo tímto pohlavím uvrženo do záhuby, bylo stejným pohlavím přivedeno ke spáse"* (O Tě- le Kristově, 17). Ještě přesněji to později vyjádří sv. Jeroným: *"Skrze Evu smrt, skrze Marii život"* (Dopis 22).

Tato paralela mezi oběma že- nami, o níž se mluví již v tak ran- ných dobách, se již v mariologii více neobjevuje. Našla naopak své rozví- nutí a využití v jiných oblastech uče- ní o P. Marii, např. v později vznik- lém obraze "Ženy, která drtí hada", v paralele Maria - Církev až k sou- časnému pojetí Marie jako Prostřed- nice a Zástupkyně lidstva u Krista. Ale ještě při zdůvodnění dogmat o Neposkvrněném Početí v roce 1854 bylo srovnání Eva - Maria po- užito.

Co jsme však z této paralely pro pochopení Marie a pro víru o Marii vlastně získali? Zpočátku se zdá, že z tohoto srovnání se Mariina bytost, osobnost a podstata zdůrazňují mé- ně než její úloha, její činnost a působení. Toto zjištění je v podstatě správné, jen je nesmíme zdůrazňo- vat jako negativní aspekt; obsahuje v sobě totiž pozitivní a zhodnocující význam. Dává nám totiž poznat: dříve než věřící myšlení uznalo jed- notlivosti Mariiny bytosti, pochopilo její podstatný význam v Božím plánu spásy; dříve než mohlo definovat jednotlivé body a části obrazu P. Marie, je uchváčeno tak říkajíc ce- listvostí spásné skutečnosti, bylo uvedeno do výstavby tohoto plánu a našlo její místo v díle

spásy. Bez tohoto vtažení Marie do díla spásy neměla by pravda o Marii žádné pevné a jisté místo v obsahu víry. Byla by zbavena jednoznačného přiřazení a jistého vedení. Bez tohoto uvedení byla by Maria koneckonců přiřazena k zástupu svatých, sice s vyšší hodnotou a úctou, ale bez zvláštního vztahu ke spáse, kterou nám zjednal Kristus.

Ale takto, na základě paralely s Evou a převýšení nad Evou, získává Mariino konání a bytí skutečný spásný charakter. Z tohoto zorného úhlu stává se silou své víry, své poslušnosti, které našly své naplnění v početí a porodu Slova, které se stalo člověkem, služebnicí spásy, v určitém smyslu i spolupracovnicí na díle spásy, které se započalo již tímto spasitelným Božím vtělením. Tato paralela a ještě více kontrast mezi Evou a Marií nám tlumočí pravdu, že člověk má nejen vinu na svém neštěstí, ale může také spolupracovat na své záchraně a je k tomu dokonce povolán. Toto všechno můžeme pozorovat na Marii jako na "obhájkyňu" Evy (advocata) a jako "příčině spásy" (causa salutis). To je ovšem zřejmě jedině v spásno-dějinné perspektivě, v níž Maria nej-dříve obdrží své místo a svou roli v celém spasitelském díle, a pak teprve je možno postřehnout její určité jednotlivé vlastnosti.

Konečně i tyto jednotlivé vlastnosti by ztratily svou souvislost a sevřenost, kdyby nebyly včleněny do struktury celku. Pak by jim chyběla i hluboká nutnost a mohly by upadnout do podezření, že jsou jen hra-vými ornamenty, které pramení spíše z potřeby náboženské úcty než z pevného Božího řádu. Ze stejného důvodu jsou tzv. Mariina privilegia, umístěná pevně v plánu spásy, zbavena svého individuálního, soukromého charakteru. Odvozena z celku jsou také s určitostí pochopitelná právě v celku, a to jak pro učitelský úřad církve, tak pro věřící a pro všechny lidi.

Z druhé strany je třeba vyslovit varování před vytvářením protikladu mezi poznáním o Mariině místě v plánu spásy a rozlišováním toho osobního, individuálního, toho zvláštního v její bytosti. Oba tyto zřetele nestojí proti sobě, nýbrž se překrývají a prolínají. Tak již z prvních výpovědí křesťanských autorů a církevních otců při důkladném pohledu vyplývá, kolik rysů nám Mariin obraz ukazuje: již zde ji vidíme jako ženu velké víry a poslušnosti, jako Neposkvrněnou Pannu a Matku našeho Pána.

Tyto rysy jsou z celkového obrazu zcela zřejmé. Nejsou však stavěny do popředí a nejsou zatím předmětem zvláštních úvah. Chybí jim ve spásodějinné perspektivě ještě plné ztělesnění a konkrétnost.

A přece bylo nutno je postupně z tohoto celkového obrazu vyzvednout, jestliže pohled na dějiny spásy neměl zůstat abstraktní a teoretický; k lidské službě patří samozřejmě i lidská osobnost s jejími jednotlivými vlastnostmi. První konkrétní pojetí postavení P. Marie v plánu spásy se týká, zcela pochopitelně, jejího mateřství, které porodilo Mesiáše.

(Překlad PhDr. Lubomír Štula)

OTČE NÁŠ

C H R I S T O P H C A S E T T I , G E N E R Á L N Í
V I K Á Ř V C H U R U , Š V Ý C A R S K O

V prvních prosbách Otčenáše se obracíme k Bohu. Patří podstatně k lásce, aby se myslelo nejprve na milovanou bytost. Činíme to ve jménu Ježíše, Syna Božího. Neboť jsme přece skrze Něho dětmi Božími, a to s Ním a v Něm. První prosba by měla zvláštním způsobem rozmnožit naši víru, druhá posílit naši naději a třetí roznítit naši lásku.

2. První prosba: POSVĚT SE JMÉNO TVÉ!

Bůh je svatý

Jeho jméno je "OTEC". A proto by se měl posvětit? Cožpak není již sva-tý? - Ovšem, že je svatý. Ale je také lidmi považován za svatého? Lidé říkají: "Boha miluji. Na to si nedám sahat! I když jsem se také ještě do-pustil tolika chyb a hříchů, jsem přesto ještě přesvědčen že je mým otcem?" Ne! Vždyť všechny haneb-nosti na tomto světě, a všechna trá-pení, všechnen pláč, všechno páchání zla a všechnen nevázaný život, jako by vůbec nebylo Boha, jako by ne-bylo řádu, jako by už neplatilo prá-vo, toto všechno je popírání Otce.

Co je člověku ještě svaté?

Bujení hříchu nám dává pocítit, že člověku často není už nic svaté. Proto prosme z hloubi duše: "Posvěť se jméno Tvé! Přijď do našeho srdce a do srdcí všech lidí jako tehdy, když ses v Betlémě stal člověkem. Musíš se ve mě stát člověkem, abych Tě mohl jako Boha uznat a ctít, abych Ti mohl ve světě svědčit a zcela konkrétně Tě mohl potkávat ve všedním dnu. Chci v Tebe věřit, Pane, ale snažně Tě prosím: Posvěť se jméno Tvé, neboť dnes není posvěcováno."

Ježíš se za nás posvětil svoji obětí života

Právě tváří v tvář všemu utrpení a všemu bezpráví si musím stále znovu říkat: Bůh, Otec je za vším. I když tomu nerozumím. I když se mi všechno zdá být úplně nesmyslné, i když je všechno plné protikladů! Bůh ví, proč! (Sv. Bernadeta). Chci tomu věřit, jednoduše proto, že to řekl Ježíš, ten který kvůli tomu trpěl, když visel na kříži. Tenkrát, lidsky řečeno, všechno zklamalo a nepociťoval Otce! Ale přece řekl: "Otče, do Tvých rukou poroučím svého ducha. Nerozumím tomu, ale jsem si přece jistý, že ty jsi Otec." (Srov. Lk 23,46). V oběti Kristově je už splněna prosba o posvěcení jména.

Jsme povoláni ke svatosti

Když se modlím: "Posvěť se jméno Tvé," pak prosím o to, aby lidé uznali Boha. Aby měli úctu před jeho velikostí. Aby ctili jeho zákony a jenom jemu se klaněli. Aby přijali spásu, kterou jim chce dát, a aby se stali svatými. Neboť, kdo neuzná Boha, tomu brzy nebude nic svaté. Ten zničí jiné, svět, a nakonec sám sebe. Prosba o posvěcení jeho jména je konečně prosbou o to, aby každý člověk na lásku Otce na nebesích odpověděl svoji vlastní láskou.

Z K N I H
M A T I C E C Y R I L O M E T O D Ě J S K É s . r . o .

Věra Formánková RUBEOLA

K večeru přinesl manžel z města příručku pro ošetřující sestry "O in-fekčních chorobách".

Když uložili děti a babička také odešla nahoru do svého pokoje, sklonili hlavu nad statí "Rubeola".

"Lehká dětská nemoc, průběh tý-den. Zřídka nastanou komplikace - zánět mozkových blan. Inkubační doba čtrnáct dnů. Nebezpečná pro těhotné ženy v prvních třech měsících. Virus rubeoly napadá plod a způsobí zákal oční čočky, vrozenou hluchotu, poruchy srdeční nebo poruchy v duševním vývoji. Obrana - očkování gamaglobulinem ihned při výskytu infekce, náskok čtrnáct dnů."

Zde to bylo černé na bílém. Nej-novější příručka. Zde mohla čerpat informace dětská sestra. Asi dostali příkaz z infekčního oddělení.

A jak to, že o tom nevěděl porodník! A zubní lékařka. Je to tak nový objev? Je možné, aby se porodník nestaral o nové objevy? Copak jim záleží jen na přivádění dětí na svět a ne na tom, jak tyto děti budou vypadat? ...

Příští den, tápavě jako noční můra za dne, zamířila k zdravotnímu středisku. ... Dětská lékařka je klidná a vědecká. Ta jistě všechno zná. Poradí se s ní.

Na schodech se k ní přidala sou-sedka, mluvila a mluvila: "Co dělají vaše děti? Naše Eva dostala zarděnky. Jdu se zeptat paní doktorky, co dělat..."

Doufala, že se jí zbaví, a dala jí přednost.

"Maminko, buďte ráda, že vaše holčička má zarděnky teď! Kdyby je dostala jednou jako těhotná, poro-dila by idiotka!"

Lékařka mluvila jistě, s určitostí vědce. Nemohla tušit, že v jedné ženě se počalo všechno hroutit. Tak-že jen zablábolila otázku, kdy smí Kudrnka do školy, věc, kterou stej-ně věděla. A šla.

Zbavit se sousedky, nepřijem-ných svědků. Nikdo o tom neví, je to jejich tajemství. Gamaglobulin? Směšné!

Idiot!

Co chceš ještě zachraňovat! Jen se projdi u lesa, po té ulici. Z jedno-ho okna na tebe zavřeští, zašklebí se... Hrůza obchází každého, kdo tudy musí jít. A rodiče milují to do-spělé dítě tak, že ho nedají do ústavu. Skrze Boha je milují.

Co zachraňovat nejistým pro-středkem, když hrozí tak velké ne-bezpečí. Má člověk právo dát život bláznovi? Má člověk právo zabít blázna?

Je jako v bludném kruhu. Jako polapená moucha, škodná v pasti. Nelze se z toho vyvléknout.

Ještě nedávno, jak byla šťastná! Ještě před dvěma měsíci byla na vrcholu slávy! ...

RUBEOLA právě vychází v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. a můžete si ji objednat i na dobírku. Dovolujeme si citovat i z odborného posudku MUDr. Zdeňka Hejla (Pro Life): "Opravdu krásný text, velmi citlivě podaný hluboký osobní prožitek vzácné maminky, přiznávající nejen občasné pochybnosti a těžké vnitřní boje, ale i hloubku duchovního života a naději a důvěru v Boží pomoc. Jsem velmi vděčný autorce a Vám, že jste se ujali vydání této knihy..." Ženy v těžké životní situaci pak naleznou na druhé a třetí straně obálky kontaktní adresy a telefonny aktivistů nestátních organizací Sdružení pro ochranu života nenarozených, Pro Life, Liga pár páru, Centrum pro rodinu aj. **POMOZTE ŠÍŘIT TUTO KNIHU TAM, KDE JE KŘESŤANSKÉ POMOCI DNES SNAD NEJVÍCE ZAPOTŘEBÍ!!!**

FRANTIŠKÁNI VYHLAŠUJÍ DEVÍTIMĚSÍČNÍ NOVĚNU KE SV. FRANTIŠKOVÍ

Nověnu vyhlásil Sekulární fran-tiškánský řád v České republice při příležitosti 770. výročí stigmatizace sv. Františka. Účelem nověny je do-sáhnout vnitřní změny každého jed-notlivce a jeho plného obrácení se ke Kristu, přijetí kříže, který nás očekává a dosažení jednoty ve fran-tiškánské rodině, ale i v církvi a ná-rodě při plném respektování práv a svobody každého jednotlivce. Při této nověně budou účastníci spojovat po-dle svých možností modlitby, rozjí-mání a činnost, zaměřené na hlavní účel. Bude při ni pamatováno i na smíření se s přírodou kolem nás.

Pro nověnu bude přinášet měsíč-ník Serafínská cesta postupně devět úvah, jejichž autorem je P. Petr Al-kantara Houška OFM. První úvaha bude v únorovém čísle Serafínské cesty, devátá bude v říjnovém čísle. V tomto měsíčníku se mohou zájem-ci dočíst i podrobnosti k této nověně. Celá nověna vyvrcholí první sobotu v říjnu celofrantiškánskou poutí na sv. Hostýn.

Měsíčník Serafínská cesta bude kromě toho přinášet i další články a úvahy o sv. Františkovi a sv. Kláře, které mohou být další podporou no-věny. Vedle toho v něm i nadále na-leznete jako obvykle úvahy P. ThDr. Tomáše Špidlíka SI a různé další články a informace. **Časopis může-te objednat na adrese:**

ALVERA

františkánské nakladatelství a vydavatelství

Tuniská 634/6

160 00 Praha 6

Úvahy o novém katechismu

Nový katechismus nám připomíná následující myšlenku: *modlitba je společenství života*. Člověk nepři-chází na svět sám, ale přichází ve společenství otce, matky, celé rodiny, ba i příbuzných a celého sousedství. Ti všichni se radují z narození dítěte. Šťastný člověk, který vyrůstá v tako-vém radostném a přejícím spole-čenství lásky, jaké má být v každé rodině. Avšak nejenom narození člo-věka, nýbrž celý jeho život je pozna-menán touhou po příslušnosti k ta-kovému radostnému společenství.

Když jsme shromážděni v domě Božím, tak tvoříme společenství lásky k Bohu. Je pravda, že by se člověk mohl pomodlit i sám, a také se modlí, ale je vzájemně povzbuzující a potěšu-jící, když vidíme kolem sebe pěkně upravené, věřící společenství. Radost sdílená je umocněná. A tím víc to pla-tí o radosti, kterou nám přináší novo-zákonní svět.

Jakou radost prožíval Svatý Otec při návštěvě naší vlasti, a zejména Velehradu. Nejde tu jen o Velehrad ve smyslu zeměpisném, ale o Velehrad jako symbol a jako ideu, jak praví otec Jiří Maria Veselý, náš velký archeo-log. Zde působili sv. Cyril a Metoděj tak, že radostně spojovali Východ se Západem, aby vytvořili veliké spole-čenství křesťanské Evropy. S jakou radostí a nadějí kráček Jan Pavel II. po moravské půdě, kde je v cyrilome-todějském odkazu ukryt klíč k evrop-skému domu, či spíše k domovu pro všechny národy. V této velehradské naději na společenství života v celé Evropě se modlíme k Bohu. Jedině z této modlitby, ve které se spolu se Svatým Otcem a se sv. Cyrilem a Me-todějem skláníme před Bohem, může vzejít domov pro celou Evropu. Ne- chceme pouhý dům z kamene, jaký by nám mohli zajistit politikové a hospo-dáři, nýbrž domov.

Již Aristoteles říkal, že člověk je tvor společenský. Touží tedy po spo-lečenství s jinými. Kdyby byl někdo uzavřen do samovazby, tak by to byl pro něho největší trest. Je známo, že v celé soustavě vězenvství patří samot-ky k těm nejtěžším trestům. Ovšem tento trest, přirozeně velice tvrdě po-stihující každého jedince jako člověka, se ukázal byl neúčinný, když se jed-nalo o kněze nebo jiné hluboce věřící lidi. Věřící člověk, modlící se člověk, prožívá totiž zvláštní společenství ži-vota celou Nejsvětější Trojicí. Tady jde o vztahy, které už nejsou vodorovně, jako vztahy mezi lidmi, nýbrž jdou vsmle. A tyto vztahy nemůže přervat žádné pronásledování ve světě, a ne-může je rozdělit žádná zeď ani mříž. Nejde tu jen o společenství daru, ale společenství víry. Nový katechismus připomíná slova Sv. Řehoře Nazián-ského: *"Milost Božího království je spojení celé Nejsvětější Trojice s celým lidským duchem."* To je projevuje tím, že žijeme s vědomím Boží přítomnosti. Jsme *"spojeni s Kristem"* (Řím 6, 11) tak, že *"ani nic vysokého, ani nic hlubokého, a vůbec nic stvořeného nebude nás moci odloučit od Boží lásky, projevené v Kristu Ježíši, našem Pánu."* (Řím 8,39)

Prožíváme společenství nejen v Kristu svátostném, ale s Kristem v církvi. Toto společenství Božího lidu všechno objímá. Katechismus připo-míná větu z listu Efezanům: *"Tak budete schopni pochopit celou tu šířku i délku, výšku i hloubku, když poznáte Kristovu lásku přesahující všechno poznání."* (Ef 3,18-19) Za to musíme být vděční. Je to společenství s Bo-hem skrze Krista v Duchu svatém. Kéž je tato myšlenka pro nás povzbu-zením, abychom si modlitby ještě více vážili. To je velká pomoc, kdykoli nás přepadá nějaký pocit smutku, neji-stoty, obav, samoty, a to se snadno může stát i uprostřed rušného každo-denního života. Což nejsme svědky toho, jak nás spotřební společnost hledí ze všech stran okleštit pomocí závislosti na věcech tohoto světa, ze-jména na penězích? Sdělovací pro-středky nám dennodenně přinášejí smutné svědectví toho, jak

nepřátelsky se staví vůči svátostnému Kris-tu a jeho svaté církvi ti, kdo se snaží naprosto ovládnout svět penězi. Každodenně se nám dává najevo, že my křesťané jsme tu snad přebyteční, nežádoucí, že jsme snad jenom zátěží nebo příživníci. Takže důvodů k oba-vám, nejistotě a smutku se najde dost i po té vytoužené *sametové revoluci*. Jenže křesťanovi pomáhá všechno k dobrému. Jsme tak svým okolím podněcováni k hlubší modlitbě. Pán Bůh zaplať za to, že nás nenechává v nějaké sebeuspokojenosti a pocitu, že bychom snad už byli dokonalí. V modlitbě se sjednocujeme s Bohem, a modlitba rovněž působí ve směru integrace, sjednocení lidí.

Společenství křesťanského života zahrnuje nejen vztah úcty, ale je to něco, co přesahuje meze všeho lid-ského a všeho stvořeného. V modlitbě rosteme z Boží milosti do nadpřiro-zeného organismu, ve kterém žádný z nás nepozbývá svou zvláštnost jako jedinec, a přece srůstá s ostatními, aniž by pozbyl svou odlišnost. To je právě to křesťanské společenství. Je to společenství s Kristem a s jeho svatou církví, která je tělem Kristo-vým. To je velká útěcha. To je paprsek světla a naděje do těch nejsmutněj-ších dnů a okamžiků našeho života.

SK

I V D E M O K R A C I I J S O U V Ě Z Ň O V Ě S V Ě D O M Í

Nejen diktatury porušují základní lidská práva. Také demokratické stá-ty, pokud nejsou založeny na vyš-ších, duchovních hodnotách, sahají k teroru vůči nepohodlným obča-nům, kteří hájí jinou morálku než oficiální.

V nakladatelství Řád vyšla péčí P. Karla Dachovského brožura pod názvem "Sedm statečných bojovníků proti interrupcím v USA". Předkládá životní osudy čtyř katolíků (mezi nimi jednoho biskupa a jednoho be-nediktinského kněze) a tří protes-tantů (v tom jednoho pastora), kteří se stali předmětem pronásledování a někdy i věznění v "nejdemokratičtější" zemi světa jen proto, že se zastá-vali práva na život těch nejbezbran-nějších - nenarozených dětí. Radika-lismus jejich protestu je příkladný, čerpal širokou škálu možností od modlitebních shromáždění až po za-blokování vstupu do potratových kli-nik.

Naše poměry jsou trochu odlišné od amerických, nemůžeme slepě ko-pírovat jejich postupy. Z jejich radi-kalismu a nekompromisnosti ve věci ochrany života bychom se však po-učit mohli a měli. Proto uvádíme na pokračování úryvky z životopisů těchto sedmi hrdinů víry a lásky k člověku.

Joan Andrewsová-Bellová

Je neznámější aktivistkou po-slední doby. Narodila se 7. března 1948 v Nashville, Tennessee. Byla pokřtěna 14. března 1948. Je ze 6 dětí, narodila se jako třetí. Otec William L. Andrews pracoval v Bell Telephone Company v Nashville, ale roku 1951 se přestěhovali na rodin-nou farmu v Lewisburgu. Rodina se modlila denně růženec. Během dět-ství jejími hlavními zájmy byli Ježíš, víra, rodina, farma, koně a také čte-ní. Joan a sourozenci byli na základ-ní škole jedinými katolíky. Učitelé často napadali církev. Joan byla ne-smělá a někdy bojácná. Asi půl roku ji starší spolužáci bili. Janě bylo dvanáct, když zachránila před uto-pením v řece svou sestřenicí. V le-tech 1968-69 studovala na Saint Louis University, potom pracovala deset let na rodinné farmě, cvičila koně pro dostihy. Měla zálibu ve čtení Dostojevského.

Janě bylo 25 let, když sedm z devíti mužů Nejvyššího soudu le-galizovalo interrupce (tzv. proces Roe versus Wade). Joan řekla, že očekávala, že nastane pokřik z kaza-telen a že lidé vyjdou protestovat do ulic. Ale protestovalo se málo a začal obchod s interrupcemi. Už v sedm-desátých letech vystupovala Joan aktivně proti tomuto zlu. Vždy vě-děla, že se na klinikách děje straš-livé násilí na nenarozených, se kte-rým je třeba se střetnout. Přímý boj na klinikách chce odvalu, protože personál a policie někdy brutálně zasahují. Joan ví, že bojuje proti hlubokému zlu, které popírá každý život, pocházející od Boha. Bůh nám říká, že každý život má smysl v ra-dosti nebo utrpení. V roce 1980 ztratila oko při chirurgickém zákro-ku odstraňujícím počínající rako-vinu.

V osmdesátých letech byla zatče-na asi 105x při pokusu zastavit pro-vádění interrupcí. V březnu 1986 se dostala do interrupčního střediska v Pensacole (Florida), kde se pokusi-la neúspěšně vypnout ze zásuvky sací přístroj pro provádění interrup-cí. Byla přítom zatčena. Byla obžalo-vána z vloupání, zlomyslného počí-nání, odporu při zatýkání a útoku. Soudce W. Andreson ji odsoudil na pět let. Většinu trestu prožila na sa-motce (*té se bojí i otrlí kriminálníci - poznámka autora*). Příběh jejího ži-vota je obsažen v knize "You Reject Them, You Reject Me" - Odmítáte je, odmítáte mne - která se stala popu-lární, takřka učebnicí bojovníků proti interrupcím. 6. prosince 1987 vlivná skupina Catholics United for the Faith jí udělila cenu. V říjnu 1991 se vdala a 18. září 1992 se jí narodila dcera.

Z dopisů J. Andrewsově

z vězení :

"...Vězení je to, co jsem čekala. Není to tak zlé, přesto jsou oka-mžiky, kdy trpím klaustrofobií a snažím se najít nějaký pohled na oblohu... Nejhorší věc je homosexua-lita. Ta není vůbec skrytá. Strážce to nepřeruší. Myslím, že to je pro ně příliš rozšířené, než aby s tím mohli něco dělat... Je to strašlivé a odpor-né. Modlitba je jediná věc, která mě zachraňuje, abych neonemocněla. Jsou tu také někdy rvačky. Můžeš si představit to nepřátelství - vlní se jako proud

a šíří se jako požár. Dnešní ráno mě vzbudila rvačka ve vedlejší cele. Bylo tam kvílení, výkřiky a rozbíjení židlí. Zavolaly jsme strážkyně, ale ty přišly zadlouho. Nejdřív nemohly zastavit boj, pro-tože se bály vstoupit do cel, ačkoliv měly obušky. Nakonec velitelka za-volala pomoc telefonem ze své sta-nice a ženy byly dány na samotku... Devadesát devět procent vězenkyň jsou zde černošky.

...Smutná je věc, že nemůžeme být přítomné na mši. Požádaly jsme otce Chucka, aby zde sloužil mši a on souhlasil, ale měly jsme to pro-jednat s naší duchovní správkyní, kterou je katolická řeholnice, sestra Margaret. Zamítla to. Každý čtvrtek nám přináší eucharistii a řekla, že "nechceme nikoho zvenčit, chceme si zachovat vlastní komunitu". Nemu-sím dodávat, že sestra Margaret je víc sociální pracovnice než řehol-nice... Je čím dál obtížnější snášet liberální řeholnice a kněze. Snažím se být navenek srdečná, ale, Miriam, uvnitř to víe. Neberu věci tak dobře, jak bych měla. To mě rozčiluje. Ale hodně mi pomáhá čtení Terezie z Avily..."

"...Ve vězení to nebylo příliš zlé, jeden policista mi přinesl do cely rů-ženec. Dokonce nebyl katolík, ale obstaral si ho u kolegy. Tento poli-cista už předtím se omlouval, že mě musí zatknout a řekl, že si myslí, že je ohavné, že budeme poslání do vě-zení za to, že se snažíme zachránit životy. Je obrovský rozdíl mezi rů-znými policisty. Později, když jsem byla v Bridgetownu zatčena pro blo-kování dveří k interrupčnímu sálu, jeden ze zatýkajících policistů se rozzuřil, když jsem odmítla odejít, uzamkl mi krk do ohlávky a žádal, abych šla. Dusil mě a takřka pro-padl hysterii. Nakonec mě táhl ven, když jsem se odmítla podřídít. Klel a zuřil celou cestu k policejní sta-nici..."

"...Nemyslím, že by všichni lidé byli povoláni ... svým svědomím ... konat stejné skutky sebeobětování. Všichni jsme různě voláni, máme různá povolání. Každý jednotlivec se musí rozhodnout, pokud svobodně neškodí nebo nepronásleduje jinou skupinu nebo jednotlivce. Nemy-slím, že kdokoliv může pro sebe roz-hodnout, které skutky, oběti má vy-konat. Nám všem je dána svobodná vůle a příkázání, že nesmíme jednat zle a konání dobrých skutků závisí na svobodné touze a mělo by být diktováno láskou.

Proto mohu mluvit pouze za se-be. Pokoušela jsem se zachránit ně-kolik konkrétních dětí, které nesli do interrupční komory, kde je měli zabít, protože bych nebyla šťastná, kdybych k tomu zavřela své oči a dělala něco vzdálenějšího na politic-kém kolbišti. Tedy by bylo pro mě mnohem obtížnější odpovědět méně přímo uprostřed holocaustu. Ne že by ostatní úkoly byly méně důležité nebo životné. Prostě dělám to, co cí-tím, že mám dělat. Pokouším se o tom jasně přemýšlet a modlím se za své akce a rozhodnutí..."

"...Mám v cele svou bibli, svůj breviář a svůj růzenec. Je to největší útěcha a radost studovat Písmo a modlit se, vzdávat díky Bohu za Jeho stálé požehnání a jeho péči. Nemyslím, že bych se mohla obejít bez růžence. Jiná vězenkyně a já čteme Písmo navzájem skrze své dveře a někdy nás jiní následují.

Je krásné vidět, jak náš drahý Pán dosahuje a dotýká se srdcí. Byla jsem zde hluboce požehnána strážkyněmi a spoluvězenkyněmi. Je tu jistě mnoho tragédie, bolesti srdce a brutality, ale jsou tu také znamení dobroty a lásky a skutky milosrdenství. Bůh je přítomen do-konce i zde, tak jako je přítomen v táborech smrti pro interrupce zvlášť, když se stáváme Jeho paže-mi, Jeho nohama a Jeho hlasem, je přítomen v naší modlitbě a pros-bě..."

Jako obvykle místní tisk se staví na stranu potratů tímto způsobem:

Úvodník listu

News - Sun Sentinel,

Fort Landerdale,

Florida - 29. listopad 1986:

Tisíce příznivců uvězněné proti-interrupční aktivistky Joan Elisa-beth Andrewsové zasypávalo před-stavitele věznice a guvernéra Boba Grahama telefonáty a dopisy a plá-nují velká protestní shromáždění v úsilí získat pro ni amnestii.

Jejich úsilí je nesprávné. An-drewsová není hodna jejich podpory a jejich prosby by se měly ignorovat. Andrewsové, vězenkyni v Broward Correctional, by se neměla dát žád-ná úleva. Opakovaně ukázala ve věznici i mimo ni, že se nechce řídit pravidly společnosti a nechce spolu-pracovat se zákonnými autoritami, je nekající a jakmile by byla na svobo-dě, pravděpodobně by pokračovala v porušování zákona. Soudci v Pen-sacole správně jednají přísně s akti-visty proti interrupcím jako je ona, kteří se obracejí k nezákonným skutkům na protest proti inter-rupcím...

Během páchání jejího zločinu, po svém zatčení a dokonce po soudu Andrewsová dala na srozuměnou, že bude pokračovat v křížáckém tažení na ochranu nenarozených dětí a že jí v tom nepřekáží cizí osobní vlast-nictví, soukromá práva a zákon. By-la odsouzena k střednímu až lehčí-mu trestu (?) v Lowellu a Andrew-sová odmítla poslouchat a spolupra-covat s představiteli věznice, když řekla, že by to znamenalo uznat svou vinu. Proto byla poslána do přísné věznice v Browardu. Tam od-mítla nechat si sejmut otisky prstů a podrobit se formalitám, proto byla uvězněna v samotce.

Při dobrém chování by jí byly umožněny výhody po 18 měsících a byla by puštěna na svobodu po 2,5 roce. Ale její odmítnutí podrobit se zákonným opatřením znamená, že "odsedí" všechno. Andrewsová se může považovat za jakousi mučed-nici za svatou věc, ale ve skuteč-nosti je vyvrhelem společnosti, který se nenaučil ctít práva ostatních lidí a řídit se zákonem. Guvernéri Gra-ham a Bob Martinez by měli odolat tlaku na udělení milosti a měli by ji nechat ve věznici celou dobu trestu.

Spiritualita laiků

1. ROLE, KTEROU MAJÍ LAICI V CÍRKVI, VYŽADUJE OD LAIKŮ HLUBOKÝ DUCHOVNÍ ŽIVOT. BYLO NAPSÁNO MNOHO TEOLOGICKÝCH A PASTORAČNÍCH KNIH, KTERÁ JIM MAJÍ POMÁHAT, ABY TOHO DOSÁHLI, A VŠECHNY VYCHÁZEJÍ Z TOHOTO PŘEDPOKLADU: KAŽDÝ, KDO JE POKŘTĚN, JE POVOLÁN KE SVATOSTI.

Způsob, jak uskutečnit toto po-volání, odlišné od zvláštních po-volání, od podmínek života a práce, od schopností a sklonů toho kterého zakladatele řádu nebo řeholních kongregací, jak je tomu ve všech těch početných zástupech, které tvo-ří církev prosící, pracující a putující k nebi. Je to právě II. Vatikánský koncil, který vytyčil směr zvláštní spirituality laiků v souladu s na-ukou církve, která platí pro všechny.

2. Základem jakékoliv křesťanské spirituality nemůže být nic jiného než slova Ježíšova o živém spojení s ním: **"Zůstávejte ve mně. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší hojné ovoce."** (Jan 15,5) Je nutno zdůraznit ono rozlišení, podle něhož tento úryvek poukazuje na dva druhy spojení: jedním je **Kris-tova přítomnost v nás**, kterou mu-síme přijímat, poznávat a po níž mu-síme stále více toužit a radovat se, jestliže se nám někdy dostane mož-nosti okusit ji zvláště intenzivním způsobem. A pak je zde **naše při-tomnost v Kristu**, k níž jsme po-zváni, abychom ji uskutečňovali naší vírou a naší láskou.

Toto spojení s Kristem je darem Ducha svatého, který ji uděluje duši, která je ochotná ji přijmout a roz-víjet ať už v kontemplaci o Božích tajemstvích nebo v apoštolátu, smě-řující k šíření světla v aktivitě pro jednotlivce nebo pro společnost. (srov. Tomáš Aq. Summa Teol. II-II 45,4) Laici jsou povoláni k této zkušenosti ze společenství s Kristem jako každý jiný člen Božího lidu. Připomíná to koncil těmito slovy: *"Zatímco plní správně právě své po-vinnosti ve světě v podmínkách je-jich všedního života, nechť neodde-lují ze svého života spojení s Kris-tem.* (Apostolicam actuositatem, 4)

3. Jelikož spojení s Kristem je dar Ducha svatého, je nutno o ně prosit v modlitbě. Je nesporné, že rozvíjíme-li vlastní činnost podle Boží vůle, děláme věc, která se líbí Pánu, a to již je určitý druh mod-litby. Tak i ty nejprostší činy se stávají dárkem, který chválí Boha a je mu milý. Ale je také pravda, že to samo o sobě nestačí: je nutno vy-hradit určitý čas specificky pro modlitbu, a to podle Ježíšova pří-kladu, který i uprostřed velmi inten-zivní mesiášské aktivity se odebíral do ústraní k modlitbě (srov. Lk 5,16).

»Zastavení« k modlitbě mohou být rozmanitá, ale vždy jde o zásadu, že modlitba je naprosto nezbytná pro každého, ať už jde o osobní život nebo o apoštolát. Jenom díky inten-zivnímu životu v modlitbě mohou laici nacházet inspiraci, energii, od-vahu při překonávání překážek, vy-rovnanost a dostatek iniciativy, vytrvalosti a zaujetí.

4. Život modlitby každého věří-cího, a tedy i laika musí přivádět k účasti na liturgii, k přijímání svá-tosti smíření a především k Eucha-ristii, v níž sjednocení s Kristem je zdrojem onoho vzájemného spojení duše s Kristem, o kterém on sám říká: "Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, zůstává ve mně a já v něm" (Jan 6,56). Eucharistická hostina nám zajišťuje duchovní pokrm a uschopňuje nás, abychom přinášeli hojný užitek. I laici jsou tedy po-voláni k intenzivnímu eucharistic-kému životu. Účast na nedělním sla-vení Eucharistie nechť je pro ně zdrojem jak pro duchovní život tak pro apoštolát. Blažení ti, kteří cítí pozvání a nutkání i mimo nedělní mši sv. přistupovat k sv. přijímání, jak nám to doporučuje takový počet světců, zvláště z nedávných dob, kdy se laický apoštolát stále více rozvíjel.

5. Koncil chce laikům zdůraznit, že spojení s Kristem může a má pro-niknout do všech aspektů jejich po-zemského života. "Ani starost o ro-dinu ani světská zaměstnání nemají znamenat odcizení od spirituality jejich života, tak jak říká Apoštol: *A kokoliv mluvíte nebo činíte, vše čiň-te ve jménu Pána Ježíše Krista a dě-kujte Bohu Otcí skrze něho.* (Kol 3,17)" (AA,4) Každá lidská činnost nabývá v Kristu vyšší smysl. Pro časné hodnoty a skutečnosti se zde otevírá široká a světlá perspektiva. Teologie zdůrazňuje kladný pozitivní význam všeho toho, co existuje a přispívá k účasti na bytí, pravdě a kráse, na dobrou Boha "Pána a Stvořitele nebe i země", tudíž celého vesmíru i každé maličkosti, která je jeho součástí.

To byla základní teze kosmické vize sv. Tomáše (srov. Summa Teo-logica I 6,4; 16,6; 18,4; 133, 5-6; 105, 5 a j.), která se odvolává na knihu Geneze a jiné biblické texty a kterou obdivuhodně potvrzuje sou-časná věda svými objevy jak v ma-krokosmu tak v mikrokosmu: všech-no má svou vlastní podstatu, všech-no je v pohybu podle vlastní schop-nosti pohybu, ale současně všechno prokazuje svou omezenost, svou zá-vislost a svou vnitřní účelnost.

6. Spiritualita založená na této opravdové vizi světa je otevřená vůči Bohu nekonečnému a věčnému, kte-rého duše hledá, miluje a slouží mu celým životem, odhaluje jej a pozná-vá jako světlo, které může osvětlit všechno, co se děje ve světě i v dě-jinách. Víra upevňuje a zdokonaluje tohoto ducha pravdy a moudrosti a dovoluje, abychom viděli, jak se Kri-stus promítá do všech věcí, i do tzv. "časných" věcí, v nichž víra a mou-drost odhaluje jejich vztah k Bohu, "v němž žijeme, hýbáme se a jsme (Sk 17,28; AA 4). Víra rozeznává i v časném řádu, jak se uskutečňuje spásný

záměr Boží lásky, ustavičná starostlivost Otce, jak nám ji zjevil Pán Ježíš, t.j. zásahy jeho Prozřetel-nosti v souladu s lidskými požadavky a potřebami (srv. Mat 6, 25-34). V podmínkách laiků tento způsob nazírání ve víře osvětluje správným světlem všechny věci všedního dne, dobré i zlé, radost i bolest, práci i odpočinek, chvíle rozjímání i chvíle aktivity.

7. Jestliže víra poskytuje nové poznání věcí, naděje poskytuje no-vou energii i pro úkoly v časném řádu (srv. AA 4). Tak mohou laici prokazovat že spiritualita a apoštolát nenarušují úsilí o zdokonalení po-zemského řádu. Oni současně doka-zují vyšší hodnotu cílů, ke kterým směřují, naději, kterou chovají ve svém srdci a kterou chtějí sdílet ta-ké s druhými. Je to naděje, která nevyklučuje zkoušky a bolesti, ale která nemůže zklamat, protože je založena na velikonočním tajemství, na tajemství kříže a zmrtvýchvstání Krista. Laikové vědí a dosvědčují, že účast na oběti kříže vede ke spolu-účasti na radosti Krista oslaveného. A tak z pohledu, který je obrácen k časnému dobru, vyzařuje hluboká vnitřní jistota, která je hodnotí z hle-diska jeho konečného cíle jako pro-středek a cestu zdokonalení pro život věčný. Všechno se děje v síle lásky, kterou Duch svatý vlévá do duše (srv. Řím 5,5) aby jí dal již zde na zemi účast na životě Božím.

(L'Osservatore Romano,
48/93 str 14)

ze světa ...

* Sjezd polských lékařů se vy-slovil pro změnu bodu nedávno schváleném Kodexu lékařské etiky, který stanoví sankce za interrupce. Požaduje, aby potraty byly prohlá-šeny za shodné s lékařskou etikou a z té části Hippokratovy přísahy, která hovoří o službě životu, byla vypuštěna formulace "od chvíle po-četí". Polský episkopát označil tyto požadavky za "plod násilí".

* Přibližně dvacet procent bran-ců ve Spolkové republice Německo si podává žádost o zástupnou služ-bu beze zbraně. Naprosté většině z nich je vyhověno. Pracují potom většinou jako ošetřovatelé starých lidí a dětí v rámci Červeného kříže.

* V Austrálii byla úředně zaká-zána veřejná konzumace alcoholic-kých nápojů. Opatření vešlo v plat-nost před koncem minulého roku, což mělo vliv na klidný průběh silve-strovských a novoročních oslav.

* Podle údajů amerických sdě-lovacích prostředků je na světě 220 milionů střelných zbraní. Každých pět vteřin přibude nová.

S V A T O S T N E N Í L U X U S E M

Matka Tereza z Kalkaty řekla na prosincovém setkání se studenty římské univerzity La Sapiencia: "Svatost není žádným luxusem pro některé. Je cílem vašim i mým."

Metoda "cukru a biče" pro Čínskou katolickou církev

Katolická církev v Čínské lidové republice je nadále vystavena pro-následování ze strany státu. Přesto stále více mladých lidí se nechává pokřtít.

Jen v Šanghaji se v posledních letech obrátilo na křesťanství 15 000 mladých lidí. Do těch několika málo oficiálních seminářů a ženských klá-šterů je stálý nával. Stát se zajímá o sociální činnost církve, především v oblasti pečovatelské služby. Po ce-stě čínské vládní delegace do Švý-carska a do Říma (i když nepotvr-zené) se zdá, že navázání diplomatic-kých styků mezi Čínou a Vatikánem je stále pravděpodobnější.

Před tímto krokem však zbývá vyřešit celou řadu otázek, především problém Vlastenecké čínské církve. Tuto církev odtrženou v roce 1957 od církve římskokatolické, uznala oficiálně čínská vláda jako církev "nezávislou na zahraničních moc-nostech" a na papeži. Řím je ochoten této vlastenecké církvi pokud možno vyjít vstříc, např. uznat nepovolená biskupská svěcení. Je také známo, že mnoho členů "vlastenecké církve" si nepřejí definitivní odůvodnění od Ří-ma.

Na druhé straně je podzemní cír-kev, která zachovala plnou jednotu s papežem, nadále vystavena repre-sím. Před čtyřmi lety se uskutečnil pokus ustavit v podzemí Čínskou bis-kupskou konferenci. Skončil však zatčením deseti biskupů. Pozorova-telé mluví o taktice Komunistické strany Číny jako o taktice "cukru a biče". Přesto se stále více Číňanů hlásí ke křesťanství. Odhaduje se, že katolíků je v Číně deset milionů a denně jich přibývá. Tisíce studentů se připravuje na kněžské svěcení v oficiálních seminářích a neznámý počet tajně.

Z Wiener Kirchenzeitung č. 47 z 28. listopadu 1993 přeložil: -cm-

O K O N V E R Z I A N G L I K Á N Ů

V Římě začátkem prosince jed-nala delegace katolické Biskupské konference Anglie a Walesu s pre-fektem Kongregace pro doktrínu víry kardinálem J. Ratzingerem a před-sedou Rady pro jednotu křesťanů kardinálem E.Cassidym o žádosti anglikánských kněží, chtějících pře-stoupit na katolicismus v důsledku nesouhlasu s rozhodnutím synodu své církve o připuštění žen ke kněž-skému svěcení.

Jak oznámil mluvčí Sv. stolce J. Navarro-Vals, případné zařazení bývalých anglikánských kněží, kteří jsou ženatí mezi katolické duchovní, v ničem nemění tradiční zásadu, že celibát je v latinském obřadu závaz-nou normou a nepadá v úvahu dis-kuse na toto téma.

Z P O V Ě D N Í K Š P E H O V Á N

W A L E S Y

B Y L

Prelát Henryk Jankowski z Gdaň-ska, dlouholetý zpovědník bývalého předsedy známé Solidarity a nyní-šího prezidenta Polské republiky Le-cha Walesy oznámil, že využije nabí-zené možnosti nahlédnout do akt bývalé východoněmecké tajné policie Stasi. Z odtajněných dokumentů bý-valého ministerstva bezpečnosti NDR vyplývá, že prelát Jankowski byl v centru zájmu východoněmecké tajné policie hned od prvopočátku stávkový v Gdaňsku v srpnu r. 1980.

D E M O K R A C I E B E Z M O R Á L K Y J E O H R O Ž E N A

Biskupové Slovenské republiky ve svém nedávném prohlášení velmi kriticky hodnotí situaci v zemi. Upo-zorňují, že se rodí nové formy bídy, vzrůstá počet nezaměstnaných, staří lidé a nenarozené děti jsou čím dál více považováni za přítěž a balast.

"Znepokojují nás rovněž nespra-vedlivá propuštění z práce," píše slovenští biskupové a pokračují: "Často jejich jediným důvodem je odlišnost politických názorů a ne-splnění požadavků stranických kri-térií. Znepokojuje nás rovněž ne-dostatek politické kultury v chování nejvyšších představitelů státu, stej-ně tak i nebezpečí subjektivního chá-pání dobra a zla a libovůle v oblasti morálky. Demokracie bez morálních hodnot je ohrožena."

C I V I L I Z A C E S M R T I

Vatikánský deník L'Osservatore Romano publikoval komentář na téma nedávno přijatého holand-ského zákona v otázce eutanazie. Autor teolog Gino Concetti, tvrdí, že ačkoliv zůstává v platnosti trestnost zabítí pacienta lékařem na jeho vý-slovné přání, v praxi se připouští celkem 28 výjimek z tohoto pravidla. Concetti dále píše, že "eutanazie spolu s interrupcí náleží civilizaci smrti a obě jsou jejím maximálním a nejkřutějším vyjádřením...".

K A T O L Í C I J E D I N Í

Britské sdělovací prostředky s uznáním komentují, že irská ka-tolická hierarchie, jmenovitě primas kardinál Cahal Daly, jako jediná instituce vyzývá ke smíru a odsu-zuje násilí obou stran, to znamená jak stoupenců IRA usilujících o sjed-nocení Severního Irsku s Irskou re-publikou, tak i probritských unio-nistů. Reaguji tak na nedávné prohlá-šení irského primasa vyzývající k mírovému dialogu oba tábory.

Proto jsem tě ponechal na Krétě, abys uvedl do pořádku, co ještě zbývá. ... Jeden z nich, jejich vlastní prorok, řekl: "Kré-t'ané jsou samí lháři, zlá zví-řata, lenivá břicha." A je to pravdivé svědectví.
Titovi 1,5a.12-13

V B O H A N E V Ě Ř Í M , B O H A J S E M P O Z N A L

Svědectví dominikána a archeologa prof. dr. J. M. Veselého

Český národ je ve světě znám jako národ "husitský". Takový, který už delší dobu byl a je s katolickou vírou jaksi "na štiřu". Není to tak do-cela pravdou. Svědčí o tom jména českých katolických duchovních, kteří vynikli v zahraničí jako skvělí duchovní pastýři nebo přímo v Římě ve službách Svatého stolce nebo ja-ko profesori na exkluzivních církevních učilištích.

Jedním z nich je dominikán prof. dr. Jiří Maria Veselý, dnes pětáosm-desátiletý, avšak s obrovskou vitalitou a neúnavnou pracovní energií. Jeho pestrý život, naplněný svědec-tvím pro Pána, by vydal za čtivý ro-mán. Otec profesor na základě toho, co prožil, říká: *"Já v Boha nemohu věřit. Věř ten, kdo Ho nezažil a ne-setkal se s Ním. Já jsem ale Boha osobně poznal, což je víc než pouhé věřit..."*

Jako mladík vstoupil k domini-kánům, po vysvěcení pokračoval ve studiích v zahraničí, především v Německu a Itálii. Specializoval se na křesťanskou archeologii se zaměřením na problematiku cyrilometo-dějství a Velké Moravy. Za druhé světové války se zapojil do odbojo-vého hnutí v Itálii proti hitlerov-skému nacismu a mussoliniovské-mu fašismu, po válce působil ve vlasti, r. 1950 byl zatčen a interno-ván. Po svém propuštění pracoval manuálně na archeologických vyko-pávkách jižní Moravy, neboť komu-nistické úřady mu neudělily "státní souhlas". Po agresi vojsk Varšav-ského paktu v srpnu r. 1968 odchá-zí do Říma, kde získává místo profe-sora křesťanské archeologie na věh-lasném Angeliku.

Nechme však řečí "o něm" a dejme slovo přímo jemu:

Otče profesore, žijete už přes dvacet let v exilu. Jaký je Váš cel-kový dojem z naší - abych tak řekl "duchovní scény"?

"Pozvali jste mě k rozhovoru, bu-du proto velmi upřímný. Jste zatím jediným katolických listem v Čes-ké republice, který mi otevřel své stránky, za což Vám děkuji.

O týdeníku Světlo vím, psal o něm jeden rakouský časopis, na název si už nevzpomenu. Cenil si zejména je-ho orientaci na mariánskou proble-matiku. To je důležité, neboť v zá-padním světě se toto téma odsunuje, jsou známy negativní reakce někte-rých biskupů proti Panně Marii, zvláště proti mariánským zjevením. Důvod je zřejmý, hovořil jsem na toto téma teď před pár dny ve vlaku při náhodném setkání s mladými věřící-mi. Také uváděli, že někteří kněží jsou ostře proti zjevením a zázrakům Panny Marie. Řekl jsem jim: to víte, když by bylo úplně jasné, že je to zázrak vyprošený Pannou Marií, tak i ten kněz se nakonec musí obrátit. Někteří duchovní mají strach ze zá-zraků i z Panny Marie, poněvadž by se potom museli věnovat jenom Boží službě. Možná je to ironie, ale něco na tom jistě bude. Tím více je třeba, aby se mariánská otázka dnes co nejvíce osvětlila z mnoha stran a úhlů.

Ale abych odpověděl na Vaši otázku. Vracím se k onomu rozho-voru ve vlaku. Mladí lidé mi řekli: *Vy jste geniální, máte nejvyšší vzdě-lání... To už je ale minulost. My mladí jsme jiní.* Snažil jsem se jim vysvětlit, že v Kristu neexistuje mla-dý a starý. On přece řekl: Hle, obno-vuji všechno. Co je po Kristu, je vše-chno nové. Já jako křesťan tedy ne-mohu být starý, protože se držím Krista Pána, který omlazuje všech-no. V Ném neexistují rozdíly mezi starým a mladým.

Mí spoludiskutující uznali tyto argumenty. Pokračovali jsem v roz-hovoru, já jsem jim položil otázku, jak se dívají na své poslání křesťana, konkrétně mladého křesťana v tom-to světě. Odpověděli mi, že je nutno hlavně něco dobrého udělat. Já jsem jim oponoval. To nesouhlasí s klasic-kou teologií, která učí, že nejprve je třeba něco být a potom teprve něco udělat. Bratr Max Thurian z ekume-nické komunity v Taizé správně píše, že katolíci často zapomínají, že v křesťanském, zvláště v kněžském a řeholním životě, stojí na prvním místě Bůh. Současná krize kněž-ských a řeholních povolání má podle mne svou příčinu v tom, že jsme Bo-ha nechali stranou. My jsme si zvyk-li dělat propagandu pro kněžská a řeholní povolání, kdežto Pán Ježíš říká: "Proste Pána žní, aby poslal dělníky...", neříká: Rozdávejte pro-pagační letáčky a agitujte! V tom je hlavní příčina neúspěchu. Zapomínání, že kněžská a řeholní povolání jsou věcí Boží, nikoli lidskou."

To je diagnóza současného stavu. Jakou ale navrhuje tera-pii? Co proti tomu dělat?

"Mám jednoho přítele, je to pra-vověrný žid, profesor moderních dě-jin v Izraeli. Na otázku, co je to vlastně Evropa, odpověděl: Je to je-den veliký psychiatrický pavilón. Já jsem na to řekl: Čili bláznec, ne? A pokračoval jsem ... jaká je vlastně ta nemoc? On odvětil: Tato choroba se jmenuje chtít - nechtít. Chtít za-chovat to, co mám všechno dělat, abych to neztratil, i když vím, že mě to zabijí a dusí a zároveň nechtít zá-dný prostředek, který by mi pomohl, neboť hrozí mi odejmutím toho co vlastním. To je choroba, psychiatric-ký fenomén.

Podle názoru tohoto nikoli kře-sťana, nýbrž žida už žádný přirozený prostředek nemůže být účinný pro záchranu Evropy. Obrat může přivo-dit pouze nadpřirozeno. S tím ovšem nerozlučně souvisí obrácení lidské bytosti, ona sama musí chtít. Bůh a Jeho mravní zákon jsou jediným účinným lékem na chorobu dnešní Evropy, jak Západní tak Východní. Jiný neexistuje. To říká tento můj přítel nekřesťan, toto si uvědomuje čím dál víc myslících lidí na Západě i na Východě i když se bezprostřed-ně ke křesťanství nehlásí. Naproti tomu jsou ale někteří katolíci, jimž je toto vidění cizí a zůstávají pořád v přirozené rovině a Boha s Jeho Desaterem staví na bok."

Tím patrně narážíme na pro-gresismus a modernismus v církvi na Západě. Neobáváte se jeho proniknutí k nám?

"Podle mě se nedá hovořit o oba-vách. Ten modernismus už tu je, jedná se o chorobu už existující, ni-koli pouze hrozcí. Jak se tomu brá-nit, ukážu opět na konkrétním pří-kladě. V Římě před čtrnácti dny byl sjezd představených italských řehol-ních sester. Ony si vždycky pozvou k tomu nějakého výše postaveného duchovního, nějakého monsignora, ale vždycky ze Západu, nikdy ne z Východu, kde se udržela v éře pro-následování ještě čistá a progresis-tickými bludy nezakalená víra. To vyvolává u vás i jinde na Východě dojem, že opravdově katolický postoj je něčím překonaným a nesprávným a proto je nutno se otevřít dokořán západním bludům. Musím kriticky na adresu těchto řeholnic prohlásit, že nechtějí pravdu. Kdyby ji chtěly, pozvaly by i někoho z nás, tolik kněží z Východu v Římě působí! Ony však svým postojem vytvářejí iluzi lepšího západního křesťanství a tím umožňují i ve východních státech otravu modernismem, která už za-chvátla vás.

Jak je možno zde nevidět analogii ke Kristovu výroku nad Jeruzalé-mem: "...dokud neřeknete "Požeh-naný, jenž přichází ve jménu Páně, zůstane váš dům pustý..." Vidíte, to jsou noviciáty bez povolání. To zna-mená, že tam ne všechno jde ve jménu Páně, jinak by noviciáty byly pře-ce plné. Proto já říkám otevřeně i našim sestřím, když prosí, aby-chom jim ze zahraničí nějaké po-slaly... Co já mohu posílat? Pán po-sílá, je však třeba Ho o to prosit, ty sestry, jež přijdou, musí potom opravdu žít ve jménu Páně.

Sv. Otec říká, že je nutný apošto-lát pro tělesný trpící. Současně ale poukazuje na mnohem větší počet lidí umírajících v bídě duchovní. Proto napomíná všechny kongregace a řády, aby se věnovaly v dnešní do-bě ještě více než dříve péči o duše."

Jste znám mimo jiné i jako znalec a nadšenec cyrilometoděj-ské problematiky. Nemyslíte si, že tato myšlenka je schopna za-chránit naši církve od západního modernismu?

"Nemyslím si to, jsem o tom pře-svědčen. Ví to i Sv. Otec, proto k překvapení celého světa vyhlásil v r. 1980 svaté soluňské bratry spo-lupatrony Evropy. U svatých Cyrila a Metoděje priorita Božího před lid-ským jasně vyniká nikoli jen v kon-textu soukromého života, nýbrž i v kontextu církevním a národním. Díky za to, že toto chápe olomoucký Otec arcibiskup Graubner. Přičítám to přímluvě jeho velkého předchůd-ce na moravském metropolitním stolci sv. Metoděje. Už jenom fakt, že přijal za řádného profesora církev-ních dějin do Olomouce uznávaného znalce spirituality Západu i Východu dr. Němce z Říma, je výmluvný. Du-chovní z Říma, byť sebevzdělanější, a sebekvalitnější, nejsou bohužel u vás příliš vítání. Nikdo si neuvědo-muje, že tito lidé se museli na za-hraničních univerzitách pořádně na-dřít, než se někam dostali. Tam za-darmo nikdo nikomu nic nedá."

K jakým závěrům jste dospěl ve svém cyrilometodějském bádání?

"Bylo pro mne velkou satisfakcí, že Sv. Otec prohlášením soluňských bratří spolupatrony Evropy potvrdil výsledky mé celoživotní práce. Cyril a Metoděj nemají význam jenom pro nás, respektive pro střední Evropu, nýbrž pro církve v celé Evropě, ne-li ve světě. Podívejte se, na Velké Moravě přijímá křest Bořivoj, Čecho-vé po zániku Velkomoravské říše jsou udržovateli a šířiteli této tradi-ce, vzpomeňme sv. Václava, který dal příklad vzorného křesťanského panovníka, sv. Vojtěcha, prvního Čecha evropského formátu, který za-sáhl i do evropských dějin, vzpo-meňme na Polsko, které oficiálně přijalo křest z Čech, nicméně Halič s Krakovem náležely už v 9. stol. k Velké Moravě a existovala tu cír-kevní organizace, což velmi rád při-pomíná nynější Sv. Otec, jenž byl krakovským arcibiskupem. Idea cy-rilometodějská, východního křesťan-ství, je v důsledku vyhnání Metoděj-ových žáků zatlačena na Balkán, ale vrací se jako bumerang zpět za Karla IV., který povolává hlaholské kněze do Emauz. Ještě dříve sv. Pro-kop zakládá staroslověnský benedik-tinský klášter na Sázavě a vytváří tak po duchovní stránce typ moder-ní Evropy jako přínos Slovanů. My tedy máme co dát Evropě a světu.

Vzpomínám v této souvislosti na to, co se stalo Sv. Otcí. Když byl v r. 1990 na Velehradě, tak vyhlásil evropský synod. Vůbec nevěděl, že o tom bude mluvit. Najednou jak vi-děl ty zástupy, dostal světlo šůry, aby právě teď to řekl. Je to náhoda, že zrovna na Velehradě? Určitě ne."

Můj poslední dotaz se týká Vaší osobní zkušenosti. Je prav-dou, že jste komunistické inter-naci zázrakem unikl smrti?

"Ano, bylo to po zrušení klášterů v r. 1950, kdy nás inter-novali do Želiva. Já jsem měl žalu-deční vředy. Lékařem tam byl ně-jaký Ukrajinec, já jsem dostal od něho celkem jedenadvacet injekcí. Ty však byly zkažené, otrávené. Někteří na ně zemřeli, mně lékař také oznámil po zjištění závady ko-nec během několika hodin. Já jsem započal s modlitbami k Otcí Colmié-rovi z našeho řádu, který má být teď blahořečen. Zajímavé je, že právě na svátek sv. Dominika jsem byl uzdra-ven. Lékaři si to nedokázali vysvětlit. Kdo však má víru v Boha, pro toho je vysvětlení snadnou záležitostí. Jde jen o to, aby to byla taková víra, kte-rá Ho staví na první místo v životě."

Otče profesore, děkuji za tento závěr našeho rozhovoru i za vzác-ný čas, který jste mně i čtenářům Světla věnoval.
Radomír Malý

Partnerství Brna a Vídně

Vídeňská arcidiecéze a brněnská diecéze se dohodly na vzájemném partnerství. Vídeňský kardinál Hans Herrmann Groer a brněnský biskup mons. Vojtěch Cikrle zdůraznili, že církev chce pomáhat tomu, aby státní hranice mezi Českou republikou a Rakouskem již nedělila, ale naopak spojovala. Kardinál Groer uvedl, že jeho arcidiecéze chce financovat výstavbu pastoračních středisek v brněnských příměstských sídlištích, kde žije přes 200 000 lidí.

Nový vzlet Orla

Bude tomu brzy sto let, co při spolcích katolických tovaryšů, jež obnovu po nedávném blahořečení jejich zakladatele Adolfa Kolpinga opět se rozvíjí v mnoha evropských státech, byly zakládány první katolické tělocvičné odbory.

Na Moravě byl první takový tělocvičný odbor založen 5. července 1902 při Svatojosefské jednotě v Líšni u Brna. Jednot potom přibývalo, byly uspořádány první orelské slety ve Vyškově a v Kroměříži a 1909 odborům podle slovinského vzoru dáno jméno Orel. Za první světové války Orel téměř zanikl, neboť většina bratří byla na frontách. 28. října 1917 se konala orelská konference, na níž byl přijat návrh o obnovení Orla. Jeho největší rozkvět byl v době mezi dvěma světovými válkami. V té době se také konaly dva velké orelské slety, jeden v Brně r. 1922 za účasti katolických sportovců z mnoha států Evropy a druhý pod názvem Svatováclavské dny Orelstva 1929, pořádané u příležitosti oslav 1 000 výročí smrti sv. Václava.

V době nacismu byl Orel zakázán a po druhé světové válce obnoven podruhé. Rovněž za komunismu byl zakázán, jeho orlovny, postavené vlastními rukama za velikých obětí zabaveny a většinou dodnes nevráceny.

Po listopadu 1989 byl znovu obnoven, aby nastoupil vítěznou cestu. Počátky jsou těžké po padesátileté devastaci. Ale není sám. Právě letos byl znovu přijat za řádného člena Mezinárodní katolické federace pro tělovýchovu a sport FICEP (Fédération internationale catholique d'éducation physique et sportive).

Tato organizace byla založena 1911 v Paříži a dnes má na 3 miliony členů v 10 státech Evropy. Jsou v ní zastoupeny Francie, Belgie, Holandsko, Itálie, Německo, Švýcarsko, Rakousko, Polsko, Slovensko a Česká republika. Federace pořádá každý rok po velikonocích svůj kongres. Vloni byl pořádán 56. kongres v Luzernu, letos 57. bude v Římě a 1995 58. kongres v Praze.

FICEP byl uznán Svatou stolicí jako mezinárodní katolická organizace. Vatikán má v byru stálého zástupce. FICEP uznala také organizace UNESCO a jako nestátní organizace má zvláštní statut. -bá-

SE SVĚTLEM BETLÉMSKÝM

Rychlíková souprava "Beskyd" - R 731 - jedoucí z Brna do Bohumína, ani letos neporušila tradici a ve vyhrazeném oddělení převážela skautské činovníky, pověřené předáním vánoční symboliky - betlémského světélka všem junákům a skautkám, tvořícím celotražovou štafetu v železničních zastávkách uvedeného úseku Brno - Bohumín. V železniční stanici Přerov převzali dne 23. prosince 1993 před osmou hodinou ranní štafetu betlémského světla zástupci několika středomo-ravských skautských středisek.

Symboliku vánočního pokoje a míru lidí dobré vůle převzali zde (jako každoročně) skautiči s křesťanskou výchovou ze Zlínska a několika oddílů Junáka střediska 708 01 profesora Skoumala Přerov - v čele s bratrem Františkem Adamíkem. Rozžaté svíce a petrolejové lampičky přenesli skautští poslové do farních kostelů v jednotlivých okresech. Junáci z Horní Moštěnice a Lazník nezapomněli ani na jednoho z bratří, který před časem zahynul při dopravní nehodě - a jejich vánoční štafeta rozsvítila i místo, kde sní svůj věčný sen...

Na venkovském hřbitůvku se také rozhořelo o Vánocích 1993 světlo z kolébky křesťanství - dalekého Betléma. Necht' všechny štafety se světlem betlémským, vyjíždějí v předvánočním období z brněnského nádraží ČD v rychlících "Junák" (do Plzně), "Brněnský drak" (do Prahy), "Praděd" (do Jeseníku), "Nisa" (do Liberce) a "Javorina" (do Veselí na Moravě) - rozsvítí a proteplí srdce a duše našeho rozporuplného sto-letí...! František Cigánek

Z DOMOVA...

* Vojenská policie ČR podle sdělení svého mluvčího M. Čecha řešila v loňském roce 3500 případů trestných činů vojenského charakteru.

* Ministr kultury Jindřich Ka-bát přijal rezignaci dosavadního ředitele Národního divadla Jindřicha Černého a pověřil dočasně řízením této instituce Jiřího Srstku. Rezignující ředitel Černý byl známý svým sporem s řádem sv. Václava o restaurační budovu.

* Šéf českých odborů V. Petrus vyjádřil vážnou pochybnost, že by dnešní vládní koalice byla silně konzervativní.

- Návrh ministra vnitra J. Ru-ma na odtajnění archívů bývalé StB podporují z politických stran ODA, KDS a LSNS. Kladný postoj s určitým váháním projevuje i KDU-ČSL.

K A R D I N Á L C A S S I D Y O B D R Ž E L M E D A I L I

Předseda vatikánského Sekretariátu pro jednotu křesťanů kardinál E.Cassidy při své návštěvě České republiky dostal zlatou medaili Karlovy univerzity v Praze, kterou mu udělil její rektor prof. dr. Radim Palouš. Ve svém projevu připomenul postavu svého předchůdce v úřadě rektora M. Jana Husa.

Tito lidé nejsou, jak se domníváte, opilí - vždyť je teprve devět hodin ráno. Ale děje se, co bylo řečeno ústy proroka Jóae:

'A stane se v posledních dnech, praví Bůh, sešlu svého Ducha na všechny lidi, synové vaši a vaše dcery budou mluvit v prorockém vytržení, vaši mládežníci budou mít vidění a vaši starci budou mít sny. I na své služebníky a své služebnice v oněch dnech sešlu svého Ducha, a budou prorokovat. A učiním divy nahoře na nebi a znamení dole na zemi: krev a oheň a oblaka dýmu. Slunce se obrátí v temnotu a měsíc se změní v krev, než přijde den Páně, velký a slavný; a každý, kdo volá jméno Páně, bude zachráněn.'

Sk 2, 15-21

Petr řekl: "Stříbro ani zlato nemám, ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!" Vzal ho za pravou ruku a pomáhal mu vstát; a vtom se chromému zpevnily klouby, vyskočil na nohy, vzpřímil se a začal chodit.

Sk 3,6-8a

Eutanazie - případy ve světě:

V USA mladá žena s počínající Alzheimerovou chorobou, o které byla informována, se rozhodla, že skončí svůj život, i když mohla ještě dlouho žít. Obrátila se na dr. Kevorkina, patologa ve státě Michigan, který po celovečerním rozhovoru se rozhodl nemocnou zabít. Použil nákladního auta, které bylo kryté, s ním odjel na parkoviště, kde nemocné aplikoval dvě infuze, po kterých zemřela. Auto se zemřelou nechával na parkovišti, kde také byla nalezena. Americká veřejnost byla šokována. Dr. Kevorkin byl odsouzen a penzionován. V roce 1990 vyrobil přístroj se dvěma infuzemi. Smrtící infuzi si nemocný připojoval stisknutím knoflíku sám. Prý tak zemřelo víc jak 6 nemocných. V poslední době, protože měl sám potíže se zavedením infuze do žíly, začal používat plyn (jako se používalo v nacistickém Německu). Teprve tato úmrtí (dr. Kevorkin se takto účastnil smrti 15ti osob) vyburcovala michiganskou justici k vypracování statutu proti asistenci při sebevraždě, proti které nebyl ve státě Michigan žádný zákon.

V Nizozemí se stal v r. 1990 případ, že si nemocný "objednal smrt" u svého lékaře, který mu dal údajnou smrtící infuzi, ale smrt nepřicházela. Podal na lékaře trestní oznámení. Otřesné případy se dějí v Amsterdamu v dětském centru, kde v nejvyšším patře budovy podává docent pediatrie nemocným mladistvým (14 - 17 let) smrtící prášky. V Amsterdamu na neurochirurgickém oddělení podávaly sestry nemocným v bezvědomí bez souhlasu lékaře a bez souhlasu nemocného a jeho rodiny smrtící injekce. Něco podobného se dělo v Rakousku, kde tým sester chladnokrevně zabíjel staré nemocné. Sestry se bránily tím, že tak činily ze soucitu.

V Holandsku v Terpehomé byli usmrceni tři staří lidé inzulinovými injekcemi. Lékaři byli uvězněni, suspendováni a museli zaplatit 150 000 guldenů pokuty. V Anglii nedávno rozvířil hladinu případ dr. Coxe, 47 letého reumatologa, který byl obviněn a odsouzen z vraždy umírající nemocné, kterou léčil 13 let. Bylo jí 70 let a trpěla 20 let primárně chronickou polyartritidou, komplikovanou abscesem a nesnesitelnými bolestmi, které se mu nedařilo odstranit. Žádala dr. Coxe o smrtící injekci, kterou nejdříve odmítl, ale později v přítomnosti rodiny jí aplikoval KCl, který přivodil nemocné rychlou smrt. Provedl o tom zápis do chorobopisu, kterého si povšimla sestra a nahlásila vše vedení nemocnice. Dr. Cox byl odsouzen na 12 měsíců podmíněně, zbaven specializace, nesmí docházet do

nemocnice jako konzultant, aby nepřišel do styku s nemocnými, jak o to soud dodatečně žádal. Nedávno britští anesteziologové označili jeho léčení bolesti za neobdobné, a proto neúčinné.

Jaké jsou námitky proti eutanazii?

Eutanazie je velice nebezpečným jevem. Jde o akt proti Hippokratově přísaze, kterou skládají všichni pro-movaní lékaři. Důvody k jejímu od-mítnutí jsou teologické, morální, právní i sociální. Prastaré přikázání "Nezabiješ", které je hluboce vtisk-nuto do morálního povědomí člově-ka, se týká i eutanazie. Chápeme, že člověk, který vraždil z jiných důvodů - než lékařských, překročil morální zákon, dopustil se trestného činu a zaslouží trest. Lékař, který zabil ne-mocného a tvrdí, že tak učinil ze soucitu, na přání nemocného, tento zákon nepřekročil? Křesťané a pří-slušníci jiných náboženství zastávají názor, že život je posvátný a nedo-tnutelný. Lékař spolu se sestrami se snaží zachránit ohrožený život za cenu vlastní námahy až oběti, snaží se život prodloužit a odstranit utrpe-ní. Někdy zná nemocného léta. A na-jednou vezme do ruky stříkačku a vraždí. Eutanazie je anti-etická a sta-ví se proti cílům profese. V ochraně lidských práv v čl.2 se uvádí, že po smrti je nemožné přezkoumat údaje nemocného a někdy i lékařskou zprávu, protože hlavní svědek (ne-mocný) je mrtev. Nelze vyloučit ne-blahý vliv rodiny a jiných osob, které by mohly mít zájem na smrti nemocného. Podle dr.Gomese z USA neexistuje právo dát se zabít a ne-existuje ospravedlnění lékaře při za-bití. Je nebezpečí, že se eutanazie bude provádět u osob, které ne-mohou samy o sobě rozhodovat, což se děje v Nizozemí. Eutanazie nese s sebou i diskriminační prvky, že se budou zabíjet chudí, staří, členové rasových skupin, mentálně nemocní, nemocní AIDS, narkomani apod. Dále: Je vždy jisté, že diagnóza je správná a že prognostické úvahy jsou reálné? Eutanazie podvrací sociální úlohu lékaře, snižuje důvě-ru nemocných k lékaři, který eu-tanazii provádí. Eutanazie negativně ovlivňuje pokrok v medicíně. Choro-by dříve ve 100% smrtelné, jako lymfogranulom a akutní leukemie, se dnes úspěšně léčí. Kam libera-lizace eutanazie vede, dokládá Nizo-zemí, kde se už usmrcují nemocní bez jejich vědomí a souhlasu. Proti eutanazii se staví lékařské společ-nosti v USA, Francii, Anglii, staví se proti ní psychiatři, anesteziologové a jiné obory.

Povinností lékaře je léčit, zmír-ňovat utrpení, nikoliv zabíjet.

Prof. MUDr. Dagmar Hauftová, CSc., klinika chorob z povolání FN, Olomouc (převzato z Centra pro rodinný život 12-13/1993)

POMOC CHORVATSKÝM DĚTEM

Ve spolupráci s národním bratr-stvem sekulárního františkánského řádu v Chorvatské republice po-skytli sekulární františkáni z České republiky finanční pomoc, z níž mo-hli uspořádat chorvatští sek. fran-tiškáni vánoční nadílku pro více než 100 dětí, uprchlých z míst bojů v Bosně. Tato pomoc pokračuje na-dále tím, že naši sek. františkáni pomohou zorganizovat a financovat zájezd dětského pěveckého sboru, složeného z těchto dětí, do naší re-publiky. Sbor, který vznikl původně ze snahy chorvatských sekulárních františkánů, kteří se o děti starají, aby je udrželi pokud možno pohro-madě, se nazývá Fraňovačka mladež (Františkánská mládež) a uspořádá zde dva benefiční koncerty. Vybrané peníze použijí děti samy na zakou-pení školních potřeb a pod. pro všech více než 100 dětí. Na pro-gramu budou chorvatské církevní a národní písně. Aby děti neztratily příliš času z vyučování, budou zde pouze jeden víkend, takže vystoupí jen v Praze a to na několika kon-certech ve dnech 11. - 13. února.

Kdo by chtěl rovněž nějak při-spět, obraťte se laskavě o infor-mace na: nakladatelství ALVERNA, Tu-niská 634/6, 160 00 Praha 6, nebo na tuto adresu zašlete při-padně nějakou finanční podporu.

Za vaše případné příspěvky a modlitby za tyto děti a za mír v jejich vlasti srdečně Zaplať Pán Bůh!
Jiří Tůma

M A L Ý S L O V N Í K " N O V É H O V Ě K U "

Na tomto místě budeme systema-ticky vysvětlovat obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do sty-ku v rámci propagace hnutí Nového věku (New Age), které se na plno rozběhlo i v našich sdělovacích pro-středcích. Slova označená v textu */ budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

ESOTERIKA

(z řeckého slova esoterós = vnitřní, proti exoterós = vnější)

Jako esoterní byly označovány kultovní vědomosti, vyhrazené jen zasvěcencům, kteří k nim získali přístup v procesu *inicializace*. Tito zasvěcenci se mohou vyznačovat zvláštní senzibilitou (citlivostí, vnímavostí) nebo osvětlením. Používají k tomu intenzivní *meditace*, styku s mimosmyslovými jstoucnými (*spiritismus*, *ufologie*, *magie*). Esoteričtí jedinci se vyznačují také mytickou intuicí, prehistorickým nazíráním (Däniken), zvláštní představivostí, která jim umožňuje spiritualizovat přírodu (myticko *animistické* pojetí země jak Pramátí, řecky *Gaia*). Esoterika bývá spojována s učením Hermese Trismegistose, podle něhož se pro její označení používá také výrazu hermetika (hermetická filozofie = filozofie přístupná pouze zasvěcencům). S esoterickými projevy se setkáváme v celé historii lidstva (starověká mysteria, *gnose*, *katarské* hnutí, *alchymisté*, *astrologové*, *rosenkruciáni*, *svobodní zednáři*, *spiritismus*, *teosofie*, *antroposofie* až po současnou *mági*, *jasnovidectví*, *okultismus* a *šamanismus* rozvíjené v rámci komplexního esoterického hnutí současnosti *New Age*.)

JAROSLAV OLŠAVA

P S A N C E D O D O M U P Ř I J Í M A T I

Jako se v Bosně a Hercegovině krvavě prováděla etnická čistka, u nás se dělala nekrvavá třídní čistka v letech padesátých. Kolektivizace venkova, to byl teror, páchaný na nevinných rolnících s bezohledností a typickou asiatskou brutalitou. Kdo nechtěl dobrovolně strkat hlavu do socialistického chomoutu, ten byl bez milosti z vesnice vystěhován. Nejdříve se na tu rodinu sesypali straničtí sršni. Jezdili na toho vytipovaného sedláka ve dne v noci, budili unavenou rodinu, přesvědčovali vyhrůžkami, plašili krávy při dojení, vypouštěli schválně vepře z chlívků, uráželi, pokutovali, zavírali do basy a nakonec vyháněli ze staletých gruntů. Když pronásledovaná rodina neměla poblíž někoho, kdo by jí přijal pod střechu, byla vyvezena třeba na druhý konec republiky.

Stalo se, že jeden dobrý hospodář a křesťan se dozvěděl o smutném osudu rodiny, určené k deportaci. Ihned, aby předešel úřady, vzkázal nešťastníkům, že přichystá bydlení, aby se k němu mohli nastěhovat. Vyklidil a vybilil výminku o dvou místnostech, zapřáhl žebříňák a s párem koní jel stěhovat vydědence.

Říká se, že se v nouzi pozná přítel a taky dobrý křesťan. Správný vlastenec a správný křesťan dokáže i riskovat. Za 2. světové války mnozí ukryli ve svém domě partyzána nebo úřady stíhaného občana. Bohužel, placení slídilové mají neobyčejný čich a snad i magnetické oko. Při prozrazení byla taková rodina celá popravena včetně dětí. Kdo za komunismu se postavil odvážně za štvaného občana, zastával se ho nebo veřejně takovou rodinu podporoval, tomu rudí mocipáni pořádně připepřili život. Cítili se uraženi, že si někdo troufá kritizovat jejich neomylný rozsudek. Vždyť neomylná strana byla alergická na opozici. Rudý systém byl založen na nadutosti, zlobě a hlouposti, zamaskované tolik zdůrazňovanou vědeckostí. Svůj zpořádaný obraz chamtivců, zlodějů, lhářů a sobců se snažili vtisknout zotročeným poddaným. Tohle se jim dosti úspěšně povedlo. Nevím, kolik domů by dnes ochotně vzalo na byt uprchlické rodiny z Bosny, když lidské příbytky jsou zařízeny s veškerým komfortem. Za ta minulá desetiletí uzavřela se lidská srdce i dlaň. Sobectví je jako štítek nad domovním zvonkem s nápisem: Zvonili byste marně! Kde bydlí přející a štědrá rodina, ta má nad zvonkem ten-to nápis: Zazvoňte, u stolu je místo i pro vás.